

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Biz ýurdumyzda öndürilýän harytlaryň daşary ýurtlara iberilýän möçberlerini artdyrmalydyrys. Gzyklanma bildirýän ähli daşary ýurtly hyzmatdaşlarymuz bilen daşary ykdysady gatnaşyklarymyzy giňeltmelidir.

Biznes reklama

10.03.2025 Düşenbe №10 (1368). Hepdelik gazet. Möçberi 16 sahypa. 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bări çykýar. Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi. Web: br.com.tm

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisи

7nji martda hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda geçen iki aýda ýurdumuzny ykdysadytiniň pudaklarynda alnyp barlan işleriň jemleri jemlenildi, şeýle hem döwlet durmuşuna degişli kâbir beýleki meselelere seredildi.

Ilki bilen, Mejlisiň Başlygy D.Gulmanowa milli kanunçlygy mundan beýlak-de kämilleşdirmek babatda alnyp barylýan işler barada maglumat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary H.Geldimyradow şu ýylyň geçen iki aýnda gazanylan makroykdysady görkezijiler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Amanow gözegçilik edýän pudaklarynda şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda ýerine yetirilen işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary T.Atahallyýew oba hojalyk pudagynda şu

ýylyň ýanwar-fewral aylarynda ýerine yetirilen işleriň netijeleri, welaýatlardaky möwsumleýin oba hojalyk işleri barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Annamämmedow gurluşyň we senagat toplumynda şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda ýerine yetirilen işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary N.Atagulyýew gözegçilik edýän ministrlarinde, pudaklaýyn dolandyryş edaralarynda, telekeçilik ulgamynda şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda alnyp barlan işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Hasabat döwründe Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi boýunça söwda dolanyşgynyň ösiş depgini, geçen ýylyň degişli döwri bilen deňesdirilende, 112,6 gösterime, öndürilen önmüllerini ösiş depgini 101,2 gösterime barabar boldy. Dokma senagaty ministrligi boýunça önmü öndürmegiň ösiş depgini

117,8 gösterim üpjün edildi, şol sanda geçen ýylyň degişli döwri bilen deňesdirilende, nah ýüplügiň önmüçiliği 149,7 gösterime, nah matalarınyk 156,6 gösterime, taýýar tikin we örulen önmüllerini 109,5 gösterime, gün önmüllerini 140,8 gösterime deň boldy. «Türkmenhaly» döwlet birleşigi boýunça önmü öndürmegiň meýilnamasy 104,9 gösterim ýerine yetirildi. Hasabat döwründe Döwlet hartyçig mal birzasy tarapyndan 50 birža söwdasy geçirilip, olarda 5 müñ 55 şertnama hasaba alyndy. Şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda Söwda-senagat edarasy boýunça ýerine yetirilen işleriň ösiş depgini 111 gösterime barabar boldy. Senagatçylar we telekeçeler birleşmesi boýunça oba hojalyk we azyk önmüllerini öndürmegiň ösiş depgini 106,6 gösterime, senagat önmüllerini öndürmegiň ösiş depgini 106 gösterime deň boldy.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, söwda toplumynyň önmüçilik kärhanalarynyň

kuwwatyny doly peýdalananmagyň, bazarlar da we söwda nokatlarynda azyk önmülleriniň, halkyn şarp edýän harytlarynyň üpjünligini hemise gözegçilikde saklamagyň wajypdygyna ünsi çekdi. Dokma senagaty kärhanalarynda öndürilýän önmüllerini möçberini, görnüşleri ni artdyrmak hem-de hilini ýokarlandymak, hususy telekeçiliği ösdürmek boýunça netijeli işleri amala aşyrmak möhümde diňip, döwlet Baştutanyzym aýtdy we wise-premýere birnäce anyk tabşyryklary berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Seyzdowda gözegçilik edýän ulgamynda şu ýylyň geçen iki aýynda alnyp barlan işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredow şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda Daşary işler ministrligi tarapyndan ýerine yetirilen işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Ulag we kommunikasiýalar agentliginiň Baş direktory M.Çakyýew gözegçilik edýän ulgamlarynda şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda alnyp barlan işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Sonra hormatly Prezidentimiz Ministrler Kabinetiniň agzalaryna ýüzlenip, geçen iki aýda alnyp barlan işleriň netijeleriniň Garasşyz döwletimiziniň şu ýyl hem depgini ösmegini do-wam etdiryändigini görkezändigini belledi. Ýurdumuzny ykdysadytinde jemi içeriği önmü boýunça görkezijiler, ýylyň başyndaky ýaly, 6,3 gösterim möçberde saklanýar. Iri senagat we durmus maksatly desgalaryň, şol sanda ýasaýyş jaýlarynyň, mekdepleriň, çagalalar baglarynyň, beýleki desgalaryň gurluşygy dowam edýär. Ykdysadytümiziniň ähli pudaklaryndaky özgertmeler kabul eden meýilnamalaryza laýklykda alnyp barylýar diňip, Arkadagly Gahryman Serdarymuz aýtdy. Şuňuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanyzym ýurdumuz 2022 — 2028-nji ýylarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Mak-satnamasyny amala aşyrmak boýunça netijeli işleri dowam etdirmegiň wajypdygyny nygtady.

Hormatly Prezidentimiz Halkara zenanlar günü bolan 8-nji mart baýramynyň dabarały bellenilip geçijlekligini, ata Watanyzymyň gülläp ösmegine bagtyýar zenanlarymyzyň mynasp goşantlaryny goşyandyklaryny aýtdy. Pursatdan peýdalanyп, döwlet Baştutanyzym eziz enelerimizi, mährinan gelin-gızlarymyzy Halkara zenanlar günü bilen tüýs ýürekden gutlap, olara berk jan saglyk, maşgala abadançylgyyny, bagtyýarlyk arzuw etdi.

Mejlisde döwlet durmuşuna degişli başgaga birnäce möhüm meselelere garaldy we olar boýunça degişli çözügtler kabul edildi.

Hormatly Prezidentimiz Ministrler Kabinetiniň sanly ulgam arkaly geçirilen mejlisini jem-láp, oňa gatnaşanlara berk jan saglyk, maşgala abadançylgyyny, berkarar Watanyzymyň gülläp ösmegi uğrunda alyp barýan işlerinde uly üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanlydy).

Türkmenistanyň Prezidenti bilen Gruziýanyň Premýer-ministriniň arasynda gepleşikler geçirildi

7nji martda paýtagtymzda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedowyň hem-de ýurdumuya resmi sapar bilen gelen Gruziýanyň Premýer-ministrı Iraklıý Kobahid-zäniň arasynda gepleşikler geçirildi.

Gruziýanyň Premýer-ministrı Iraklıý Kobahidze Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň binasyna geldi. Bu ýerde hormatly Prezidentimiz gruzin Hökümetiniň ýolbaşçysy-ny mähirli garşylady. İki ýurduň Döwlet baý-daklarynyň önde resmi surata düşmek da-barasýndan soňa Türkmenistanyň Prezidenti bilen Gruziýanyň Premýer-ministriniň arasynda gepleşikler geçirildi.

Hormatly Prezidentimiz Gruziýanyň Hökü-

metiniň Başlygyny myhmansöyer türkmen top-ragynda mähirli mübäreklyap, Gruziýanyň ýurdumuzny dosty we ygytbarly hyzmatdaşy bolup duryandygyny nygtady.

Şeýle-de döwlet Baştutanyzym ýurdumuzny parahatçılık döredjilikli başlangyçlaryny durmuşa geçirimekde Gruziýanyň goldawyna ýoka-ry baýberlydigini nygtady.

Hormatly Prezidentimiz şu ýylyň 12-nji de-kabrynda Ağsabatda Halkara parahatçılık we nyanyşmak ýylyna bagışlanan ýokary wekilçilikli forumyň geçirilekligini we onuň taryhy sene — Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplyk hukuk ýagdaýynyň Birleşen Milletler Guramasy tarapyndan ykrar edilmegini 30 ýyllagy bilen

gabat gelýändigini belledi hem-de Premýer-ministr Iraklıý Kobahidzäni bu ýokary derejeli cärä gatnaşmaga çağyrdy.

Arkadagly Gahryman Serdarymuz mümkinçilikden peýdalanyп, Gruziýanyň Prezidenti Mihail Kawelaşwilä mähirli salamyny we iň gowy arzuwlaryny beýan edti.

Premýer-ministr Iraklıý Kobahidze bildirilen myhmansöyerlik üçin hormatly Prezidentimize tüýs ýürekden hoşsallygyny beýan edip, Gruziýanyň ýurdumuz bilen özara bähbitilik ýörelgeleri esasynda alnyp barylýan uzakmöhlitleyin hyzmatdaşlygy mundan beýlak-de ösdürmäge gzyklanma bildirýändiklerini tassyklap, birek-birege iň gowy arzuwlaryny beýan etdiler.

gowy arzuwlaryny ýetirip, Gruziýanyň Bitarap Türkmenistanyň netijeli syýasatyne ýokary ba-ha berýändigini, sebitde parahatçılıgy üpjün etmäge gönükdirilen tagallalaryny goldaýan-dygyny nygtady.

Duşuşygyň ahyrynda hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow hem-de Premýer-ministr Iraklıý Kobahidze Türkmenistanyň we Gruziýanyň deňhukuklyk, özara bähbitilik ýörelgeleri esasynda alnyp barylýan uzakmöhlitleyin hyzmatdaşlygy mundan beýlak-de ösdürmäge gzyklanma bildirýändiklerini tassyklap, birek-birege iň gowy arzuwlaryny beýan etdiler.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanlydy).

Syýasat

br.com.tm

RESMI HABAR

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyz Arkadag şäherine iş saparyny amala aşyrdy

6-njy martda türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow häzirki zamanyň ösen tehnologiyalaryny we täzeçil usullary ulanmak arkaly bina edilen Arkadag şäherine geldi. Bu ýerde Milli Liderimiz şäheriň çäklerinde gurulmagy meýileşdirilýän desgalaryň şekil taslamalary bilen tanyşdy, degişli ýolbaşçylaryň gatnaşmagynda iş maslahatyny geçirdi hem-de ýol-ulag düzümine degişli desgalary abadanlaşdymak boýunça maslahatlaryny berdi.

(TDH).

BIRŽA SÖWDALARY

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET HARYT-ÇIG MAL BIRŽASYNÝŇ GEÇEN HEPDEDÄKI SÖWDALARY

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynýň geçen hepdedäki söwdalarynda geleşikleriň 23-si hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna Owganystandan, Serbiýadan, Türkiýeden, Ukrainadan, Gyrgyz Respublikasyn dan, Birleşen Arap Emirlüklerinden we Germaniýadan gelen telekeçiler «Türkmennibit» döwlet konsernidé öndürilen awiakerosini, suwuklandyrylan gazy, «Türkmenhimiyä» döwlet konsernidé öndürilen «B» markaly karbamidi, natriý hloridini, awtobenzini satyn aldylar. Şeýle-de Dokma senagaty ministrliginiň kärhanalarynda öndürilen dürlü görnüşli dokmaönümleri hem-de Türkmenistanyň Saglygy gorajyş we derman senagaty ministrliginiň kärhanalarynda öndürilen arassalaranmadyk buýan köki we kök baldaklary satyldy. Geleşikleriň jemi bahasy 29 million 355 mün 400 amerikan dollaryndan gowrak boldy.

Ýurdumyzyň telekeçileri içerkى bazar üçin jemi bahasy 4 million 200 mün manada deň bolan buýan köküniň guradylan ekstraktyny satyn aldylar.

JEMGYÝET

Zenanlary sylaglamak dabarasy geçirildi

7-nji martda paýtagtymyzda ýurdumyza giýden bellenilýän Halkara zenanlar gününe bagışlanan dabaraly çäreler geçirildi. Olaryň çäklerinde sekiz we sondan köp çagany dünýä indiren hemde terbiýeläp ýetişdireshen enelere Türkmenistanyň Prezidentiniň Permanyna laýklykda, «Ene mähri» diyen hormatly adyň nyşanlaryny, köp çagaly enelere täze ýasaýyş jaýlarynyň açarlaryny gowşurmak dabaralary boldy.

...Baýramçylyk mynasybetli ýurdumyzyň aýal-gyzlarynyň adyna iň gowy arzuwlar hem-de gutlaglar, olaryň mähri, yhlasy, jomartlygy, aladalary üçin çuňňur hoşşalyk sözleri aýdyldy.

Mukamlar köşgündäki baýramçylyk konserti

7-nji martda — Halkara zenanlar gününiň öňüsrysyrında Döwlet medeniýet merkeziniň Mukamlar köşgündé sungat ussatlarynyň Watanymyzyň gelin-gyzlaryna bagışlanan konserti boldy. Mukamlar köşgündäki baýramçylyk konsertine Diýarymyzyň ähli künjeklerinden zenanlar ýýgnandylar. Şolaryň hatarynda Hökümet agzalary, Mejlisiň deputallary, zähmet weteranlary, jemgyjetçilik guramalarynyň wekiller, ykdysadyjetiň dürlü pudaklarynda zähmet çekýän öndebarlyjylar bar. Şeýle hem konserte Türkmenistandyk diplomatik wekilhanalaryň we halkara düzümleriň zenan işgärleri hormatly myhman hökmünde gatnaşdylar.

Dabara gatnaşyjylaryň ählisiniň bilelikde ýerine yetirmeginde ýaňlanan «Bagtyár Diýaryň mähribanlary» atly ajaýyp aýdym konsertiň özbolusly jemlenmesi boldy.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlynydy).

WAGYZ-NESIHAT

Wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi

4-nji martda Türkmenistanyň Söwda toplumynyň binasynda raýatlaryň adam saglygyna zyýan ýetirýän ýara-maz serişdelerden daşda durmaklaryny gazanmak, ýol hereketiniň, ýangyn howpsuzlygynyň kadalaryny berjaý etmek, milli däp-dessurlarymyz we edep-terbiye kadalaryny, maşgala gymmatlygyny düşündirmek, hukuk sowatlylgyny artdyrmak, döwlet gullukçysynyň etikasy barada düşündirmek we korrupsiýadan ägä etmek, kanun bozmalarynyň öününi almak maksady bilen wagyz-nesihat duşuşygy geçirildi. Oňa Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň, Söwda we telekeçilik ugrunyň işgärleriň kärdeşler arkalaşygynyň hem-de hukuk gorajyş edaralaryny wekilleri gatnaşdylar.

Wagyz-nesihat duşuşygyň dowamında Türkmenistanyň Baş prokuraturasyny, İçeri işler ministrliginiň, Yókary kazyjetiniň, Adalat ministrliginiň, Şeýle-de Demokratik partiýasynyň wekilleri çykş etdiler. Olar, öz gezeginde, sagdyn durmuş ýörelgeleriniň we kadalarynyň berjaý edilmegini gazañmak boýunça ulgamlayýan alnyp barylýan işler, raýatlara milli ýörelgelere, maşgala mukaddesligine wepalylagy ündemekde halk döredijliginiň, nusgawy türkmen edebiýatynyň

ähmiyeti doğrusunda giňişleýin aýtdylar. Şeýle-de ýol hereketiniň we ýangyn howpsuzlygynyň kadalaryny berjaý edilmegi babatda geçirilýän wagyz-nesihat çärelerinde gysga görürümli video filmleri görkezmegiň, milli kanunçylagy halk köpçülige düşňüklü dilde ýetirmegiň ähmiyeti doğrusunda nyqtap, gatnaşyjylary ýol-hereket kadalaryny, milli kanunçylagy gysarnyksyz berjaý etmäge çagyrdylar.

Duşuşygyň ahyrynda oňa gatnaşyjylar ýurdu-

myzda hukuk jemgyjetini kemala getirmekde, milli däp-dessurlarymyz, ahlak gymmatlyklarymyz gorap saklamakda we wagyz etmekde uly tagallalar edýän Milli Liderimize, Arkadagly Gahryman Serdarymza çäksiz hoşşaklaryny beyan etdiler.

Gurbanmämmet REJEBOW, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň ilkini demokratik partiýa guramasynyň başlygy, ykdysady ylymlarynyň kandidatı.

İŞ MASLAHATY

Söwda toplumynda iş maslahaty geçirildi

9-nji martda Türkmenistanyň Söwda toplumynyň mejlisler zalynda iş maslahaty geçirildi. Onda 7-nji martda hormatly Prezidentimiziň sanly ulgam arkaly geçirilen Ministrler Kabinetiniň mejlisinde beren tabşyryklaryny ýerine ýetirmek boýunça önde durýan wezipeler ara alnyp maslahatlaşyldy, şeýle-de şu ýylyň ýanwar-fewral aýlarynda söwda toplumyna degişli ministrliliklerde we edara-kärhanalarda, telekeçilik ulgamynda alnyp barlan işleriň netijelerine garaldy.

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary N. Ata-gulyýewiň gatnaşmagynda geçirilen iş maslahaty söwda toplumynda şu ýylyň ýanwar-fewral aýlarynda ýerine ýetirilen işleriň jemlerine bagışlandy. Maslahatda hormatly Prezidentimiziň sanly ulgam arkaly geçirilen Ministrler Kabinetiniň mejlisinde söwda toplumynyň önemçilik kärhanalaryny kuwwatyny doly peýdalanmagyň, bazzarlarda we söwda nokatlarynda azyk önemle-riniň, halkyň sarp edýän harytlarynyň üpjünçiligidini hemiše gözegçilikde saklamagyň wajypdygy barada beren tabşyryklaryny ýerine ýetirmek doğrusunda giňişleýin durlup geçildi. Şeýle-de dokma senagaty kärhanalarynda öndüriliýän önümleriň möçberini, görnüşle-rini artdyrmak hem-de hilini ýokaran-dyrmak, hususy telekeçilikti osdurmek boýunça netijeli işleri amala aşyrmak bilen bagly tabşyryklary durmuşa geçirmeğlige iüns çekildi.

İş maslahatynyň dowamında Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň, Dokma senagaty ministrliginiň, «Türkmenhal» döwlet birleş-

giniň, Döwlet haryt-çig mal biržasynyň, Söwda-senagat edarasynyň hem-de Se-nagaçtylar we telekeçiler birleşmesiniň ýolbaşçylarynyň hasabatlary diňlenildi.

Hasabat döwründe Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi boýunça söwda dolanyşygynyň ösus depgini, geçen ýylyň degişli döwri 112,6 önsürme, öndüriliň önümleriň ösus depgini 101,2 önsürme barabar boldy. Dokma senagaty ministrligi boýunça önmü öndürmegiň ösus depgini 117,8 önsürme üpjün edildi, şol sanda geçen ýylyň degişli döwri bilen deňdeşdirilende, nah ýüllüğüň önmüçiliği 149,7, nah matalaryny 156,6, taýýar tikin we örulen önümleriň 109,5, gün önümleriň 140,8 önsürme deň boldy. «Türkmenhal» döwlet birleşigi boýunça önmü öndürmegiň meýilnamasy 104,9 önsürme ýerine yetirildi. Hasabat döwründe Döwlet haryt-çig mal biržasy tarapyndan 50 birža söwdasy geçirilip, olarda 5 müň 55 şertnama hasaba alnydy. Şu ýylyň ýanwar-fewral aýlarynda Söwda-senagat edarası boýunça ýerine yetirilen işleriň ösus depgini 111 önsürme barabar boldy. Senagatçylar we telekeçiler birleşmesi boýunça oba hojalyk we azyk önümlerini öndürmegiň ösus depgini 106,6, senagat önümlerini öndürmegiň ösus depgini 106 önsürme deň boldy.

Maslahatyn ahyrynda oňa gatnaşyjylar ata Watanymyzyň eksport kuwwatyny ýo-karylandyrımk, daşary ýurtlardan getirilýän harytlaryň ornum tutýan ýo-kary hilli önümleri öndürmek üçin uly goldaw berýän hormatly Prezidentimize sagbolsun aýtdylar.

«Biznes reklama».

Zenan – ene, zenan – dünýe

Zenan diýmek dünýedir, zenan diýmek enedir» diýip, aýal-gyzlara aýratyn gadyr goýýan türkmen halkymyz asyrilar boýy bu mukaddeslikleri sarpalapdyrlar, hormatlapdyrlar. Olary dünýädäki iñ güzel, ajaýyp, tapylgysyz zatlara deňäpdirler. Altyn, zer, kiumiň bilen bezäpdirler. Maşgalanyň diregi, öyüň gelşigi saýylýan zenanlarymuz eziz Watanymyzda Milli Liderimiz, Arkadagly Gahryman Serdarymyz tarapyndan aýratyn üns-aladalar bilen gurşalýar. Muňa Halkara zenanlar gününe bagışlanyp geçirilýän dabalarlar şayatlyk edýär. Yurdumyzda ýasaýan kiçijik gyz çagalardan başlap,

ak saçlı enelerimize çenli ýörite pul sowgadynyň gowşurylmagy, köp çagaly enelere hormatly atlaryň dakylmagy, täze ýasaýyş jaylarynyň açarlarynyň berilmegi aýdyň subutnama bolup durýar.

Baharyň buşlukçysy, ýaz muksamý bolup ýaňlanýan bu günki toýly günler ýurdumyzыň ähli künjeklerini gurşap alýar. Şeýle baýramçylyk çäreleri Türkmenbaşy dokma toplumunda hem giňden bellenildi. Ýakynda Magtymguly adyndaky ilkinji ýaşlar guraması tarapyndan toplumda zähmet çekýän gyz-gelinlere hormatly Prezidentimiziň adyndan pul sowgatlary dabaraly ýagdaýda gowşuryldy. Onuň dowamynda baýramçylyk dabarası geçirildi. Şeýle hem şol günleriň çäklerinde toplumyň zähmetkeş zenanlaryna baýramçylyk sowgady hökmünde Magtymguly adyndaky milli sazly drama teatrynda «Ene» atly sahna oýny görkezildi. Ýörte ýáýbaňlan-dyrylan bu sahna oýny Türkmenbaşy dokma toplumynyň ezber elli zenanlary tarapyndan gyzgyn garşylanyp, olary işlerinde täze-täze üstünliliklere ruhlandyrdy.

Osman AŞYROW,
Türkmenbaşy dokma toplumynyň
Magtymguly adyndaky ilkinji
ýaşlar guramasynyň başlygy.

Ýakynda Jemgyýetçilik guramasynyň Merkezi binasında Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň guramagynda Halkara zenanlar günü mynasybetli «Dünýä bezegi — zenan kalby» atly aýdym-sazlyk briefing geçirildi.

Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň halykara hyzmatdaşlygy bölümünüň esasy hünärmeni Dünýägözeli Baýmyradowanyň alyp barmagyndaky dabara asyly, owadan, pák zähmetiň ýéleri bolan zenanlaryň hormatyna bagışlanyp, ýokary guramaçlykda ýaýbaňlandyryldy. Briefingde «Esger» gazetiniň öz habarçysy Aýgül Garaýewa, Myrat Garryew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň mugallymy Ogulsadap Durdyýewa, Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň taryh mugallymy Je-ren Öwezowa, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutyň mugallymy Gülsenem Hommadowa dagy çykyş etdiler.

Edilen çykyşlar giň many-mazmuna bay bolup, onda ene mukadesligi, maşgalanyň daýanyj bolan mährem zenanlarymyzyň, bahar keşpli gyz-gelinlerimiziň watansöýüjilik, ynsanperwerlik, wepaly-

Halkara zenanlar gününe bagışlandy

lyk ýaly ajaýyp häsiyetleri, gözelligi, işine eberligi ajaýyp goşgulardyr ajaýyp sözle-riň üstü bilen beýan edildi. Şeýle-de çykyş edenleri ýurdumyzda zenan mertebesine belent sarpa goýmakda nusgalyk görerde görkezýän, zenanlaryň bagtyýar durmuşda ýaşamagy ugurunda çäksiz aladalar edýän Gahryman Arkadagmyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň alyp baryan iş-

leri doğrusunda hoşallyk duýgusy bilen nyqtap geçdiler.

Çäräniň dowamynda bagşy-sazandalaryň ýerine ýetirmeginde zenanlary, ajaýyp zama-namazy wasp edýän şirin aýdymlar belentden ýaňlandy.

Merjen NURMUHAMMEDOWA,
TMYG-niň Merkezi geňeşiniň guramaçlyk bölümünüň hünärmeni.

Zenanlar — zeminin zynaty

Gözelliğiň, mähribanlygyň nusgası, ar-namasyň tugu hasaplanýan gelin-gyzlarymuz Berkarar döwletiň täze eýyamynyň Gal-kynyş döwründe belent hormata eyedir. Ýurdumyzda Halkara zenanlar gününiň döwlet derejesinde uludan baýram edilmeği ak saçlı enelerimize we mähriban gelin-gyzlarymyza goýulýan belent sarpanyň nysanydyr. Ata Watanymyzyň ähli edarakařhanalarynda, Şeýle hem ýokary we orta okuň mekdeplerinde Halkara zenanlar gününe bagışlanan toýdur baýramlar uly dabara beslendi.

Satlyk-şowhuna beslenen Şeýle çäreleriň biri hem Türkmenistanyň Döwlet migrasiýa gullugunda «Zenanlar — zemi-niň zynaty» ady bilen geçirili, ol gullugymyzyň hatarynda zähmet çekýän zenan işgärleri üçin ajaýyp sowgat boldy. Gullugymyzyň mejlisler jaýynda geçirilen dabaraly baýramçylykda zenanlaryň gözelligini, söygüsini we baky mähribanlygyň wasp edýän ajaýyp çykyşlar, aýdymdar sazlar ýaňlandy. Gahryman Arkadagmyzyň

jöwher paýhasyndan dörän «Enä tagzym — mukaddeslige tagzym» atly kitabyndan ýerine ýetirilen çykyşlar dabaranýň täsirini has-da artdyrdy.

Baýramçylyk çäreseriniň dowamynda gullugymyzyň zenan harby gullukçalary yurdumyzda ajaýyp özgertmeleri amala aştyrylyandygы, türkmen zenanlarynyň abadan durmuşy we dürlü ugurlarda zähmet çekmegi üçin ähli şartteriň dörediländigi we halkymyzyň ruhy-ahlak gymmatlyklarynyň baylaşdyrylyandygы üçin Hormathy Belent Serkerdebaşyymza we türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagmyza tüýs ýürekden hoşallyk sözlerini beýan etdiler.

Söhbet ÇARYÝAROW,

Türkmenistanyň Döwlet migrasiýa gullugynyň uly gözegçisi, kapitan.

Sagdyn we ruhubelent zenan bagtyýar maşgalanyň gözbaşydyr

Şeýle at bilen 3 — 7-nji mart aralysynda Halkara zenanlar günü mynasybetli Türkmenistanyň Bedenterbiye we sport baradaky döwlet komitetiniň, Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň, Zenanlar birleşiginiň Merkezi geňeşiniň, Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň hem-de Türkmen döwlet bedenterbiye we sport institutynyň bilelikde guramagynda ýurdumyzыň ýokary okuň mekdepleriniň zenan mugallymlarynyň we talyp gyzlarynyň arasynda sport ýaryşlary geçirildi. Ýokary ruhubelentlikde geçirilen bu çärede zenan türgenler sportuň bäs görnüşi — nusgawy we stol tennis, woleýbol, basketbol hem-de küst boyunça bäsleşdiler.

Ýaryşlarda üstünlikti çykyş edip, baýrakly orunlary eýelen türgenler guramaçylar topary tarapyndan gymmatlyklarynyň harby gullukçalary tarapypdu. Halkara zenanlar gününe gabatlanyp geçirilen bu sport ýaryşlarynda ýurdumyzыň ýokary okuň mekdepleriniň hatarynda Türkmen döwlet binagärlük-gurluşyk institutynyň zenan mugallymlarynyň hem-de talyp gyzlarynyň ýokary işeňlik bilen gatnaşyp, öndäki orunlara mynasyp bolmagy bizi diýeseň buýsandyryar.

Biz — bilim ulgamyň işgärleriniň türkmen sportunň bütin dünýädäki abräýy artdyrmakda, ruhubelent ýasaýşmyzyň sakasynda duran Gahryman Arkadagmyza hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyza tüýs ýürekden çykýan alkyşlarymyzyň çägi ýok. Pursatdan peýdalanyp, eşretli Diýarymyzyň ähli gyz-gelinlerini Halkara zenanlar günü mynasybetli tüýs ýürekden gutlayársyl Goý, sizin dumusyňyz bahan duýgularý ýaly ter-tämiz, zenan kalbyňız ýaly owadan bolsun!

Tirkeş JUMADURDYÝEW,
Türkmen döwlet binagärlük-gurluşyk institutynyň uly mugallymy.

Jemgyýet

br.com.tm

Bilim – ösüşleriň özeni

Nesil hakdaky aladalar bu günüň öz mynasyp miwesini berýär. Gahryman Arkadagmyz, hormatly Prezidentimiz taraipyndan alnyp barylýan beýik başlangyçlar ýaşlaryň döwrebap bilim almagynda uly celgi bolýar. Ýurdumyza döwrebap sanly bilim almakda, sanly bilimi hazırliki zaman jemgyétebine ornaşdymakda uly işler alnyp barylýar. Házırkı wagtda bu ugurda türkmen ýaşlarynyň aglabasy dünýä nusgalyk işleri ýerine ýetirýärler. Házırkı wagtda «sanlylaşdırma», «bilimiň sanly özgermegi», «sanly bilim gurşawy» diýen düşünceler bilim işini dolandyrmagyň nazaryéte we amaly tejribesine berk ornaşdy. Sanly bilim sanly tehnologiyalary bilim edaralarynda giýden peýdalanylýar. Bu bolsa bilim ulgamynyň işiniň kämilleşdirilmeginde, dünýä standartlaryna laýyk gelýän ýokary derejede bilim almagy we bilim bermegi üpjün edýär. Bilimiň sanly özgermegi çalt özgerýän sanly bilim gurşawında bilimiň mazmunynyň, usullarynyň, guramakylyk görnüşleriniň, netijeleriniň we olary bahalandyrmagyň ulgamlayyn täzelennemeginiň, şeýle hem okuw işiniň netijeliliğini ýokarlanyrmak üçin sanly tehnologiyalarynyň mümkinkinçiliklerinden doly peýdalananmagyň hasabyna gazanylýar.

Gahryman Arkadagmyzyň başlangyçlaryny üstünlikli dowam etdirýän döwlet Baştutanymyz röwßen geljegi nazarlaýan özgertmeleriň çuňnur ylmý binýadynyň kemala getirilmegi üçin ylm ulgamynyň ösdürilmegi ugrunda giý gerimli çäreleriň durmuşa geçirilmegine aýratyn ähmiyet berýär. Türkmenistanda milli bilim ulgamyny kämilleşdirmek, giý göz-yetimli, innowasion tehnologiyalary dolandyrmagya ukyplýa ýaşlary terbiýeläp ýetişdirmek boýunça uly tagallalar ediliýär. Ýurdumyzyň obadyr şäherlerinde durmuş ulgamyna degişli desgalar bilen birlikde, döwrebap bilim edaralary hem gurulýar. Ylm-bilim ulgamyny, hususan-da, házırkı innowasiýalar we ösüş eýyamyn da döwlettiň öňünde durýan meseleleriň onýň çözülmegini üpjün etmek wezipesi duran giň düñyägaraýşy, ýokary bilimli ýaşlary taýýarlamak işini kämilleşdirmek hormatly Prezidentimiziň alyp barýan döwlet syýasatyň ileri tutulýan ugurlarynyň biridi. Bu ugurda döwlet tarapbynadan ýerine ýetirilýän işlere jogap edip, ýokary bilim alyp, ýurdumyzyň ösüşlerine öz mynasyp goşantlarymyzy goşmak bolsa biz ýaşlaryň paýyna düşyär. Yaş nesliň şeýle aladasy ediliýän, ýaşlara uly ynam bildirilýän döwletde ýasaýandygy-myza buýsanjymyzyň çagi ýok. Okamak, döretmek, gurmak barada uly mümkünçilikleri döredýän türkmen halkynyň Milli Lideriniň, hormatly Prezidentimiziň alyp barýan beýik işleri hemise rowaç bolsun!

Niyazmyrat ALTYBAÝEW,
Seýitnazar Seýdi adyndaky
Türkmen döwlet mugallymçylıq
institutynyň takyk ugurlar fakultetiniň
zähmet we tehnologiyalaryň esaslary
hünäriniň 1-nji ýyl talyby.

Su ýylyň ýanwar-fewral aýlarynda «Türkmenhaly» döwlet birleşigi boyunça önum öndürmegiň meýilnamasy 104,9 gösterim ýerine ýetirildi.

Türkmen haly sungatynnda saryja goýnuň ýüňüniň ähmiýeti

Ogulsabyr REJEPOWA,
«Türkmenhaly» döwlet birleşiginiň
baş hünärmeni.

Halyçlyk türkmen hojalygyny ýoretmegeň aýratynlyklary bilen berk baglany-şyklydyr. Maldarçylyk bilen türkmenler gadymy döwürlerden bări meşgullanypdyrlar. Her bir hojalykda diýen ýaly mallaryň (sygylaryň, goýunlaryň, düyeleriň) belli bir sany bolupdyr. Goýun gadymy döwürlerden bări däýhan hojalygynnda uly orny eýeläpdir, ol howanyň üýtgemelerine, dag etekleriniň agrı şertlerine we göçüp-gonmalara çydamlydyr. Däýhan hojalygynnda goýunlar çig mal we azyk önumlerine (yüň, bagana, ýág, peýnir, et, geýim ş.m) bolan dûrlı zerurlyklary kanagatlandyrypdyr.

Bütin Yer ýüzünde meşhurlyk gazanan, özbolsruşy owadan gölli türkmen halylary saryja goýunlaryň ak uzyn sütükli ýaz ýüňünden dokalýar. Gelin-gyzlarymyzyň çekýän yhlasly zähmeti bilen döreýän nepis halylarymyzyň şöhraty dünýäde barha uly meşhurlyga eýe bolýar. Dünýä bellii türkmen halylarynyň nepisligi, berkligi, gölleriniň we reňkiniň gaýtalanmajak özboluşlylygy hemde aýratynlyklary, nagyslarynyň aýdyňlygy saryja goýunlaryň ýüňüni hili bilen gös-göni baglydyr. 1890 – 1896-nji ýyllaryň maglumatlaryna görə, goýunlar Zakaspi oblastynyň mallarynyň baş sanynyň 89 göterimini düzüpdür. Maldarçylygyny zähmetiň jemgyéteçilik bölünişiň bir görnüşi hökmünde, megerem, halyçlygyň başlangyjy bolandygyny we haly dokamak medeniyetiniň döremegine getirendigini belläp geçmek bolar.

Yetișen saryja goýunlaryndan ýýlda 3,3-3,5 kg ýüň gyryklyp alynyar. Ýaz ýüňi düýüm (bitewi) görnüşinde alynyar we umumy gyrylan ýüňüň 60 – 70 göterimini tutýar. Arassa süýüminiň çykymy 58 – 72 göterime barabardyr. Ýurdumyza ýaz gyrykymy howa durnukly maýlandan soň, 20-nji apreden 15-nji maý aralygynda geçirilýär. Ýaz ýüňüni mal bedenide 8 aýlap göterýär. Güýzüň we gyşyň aýazyny, çygyny we sowugyny görén ýaz ýüňüniň süýümleri uzyn, berk we çeye bolýar. Ýaz ýüňünden dokalan halylar girmeýär we reňk öwüşginleri uzak wagtlap saklanýat. Saryja goýnuň ýüňünden türkmen halylary dokalanda ulanylýan erişlik, argaçlyk we çitimlik yüplükler taýýarlanlylyar.

Saryja goýnuň ýarym irimcik ak ýüni, esasan, 75 – 85 göterim sütükden, 15 – 20 göterim aralyk

hem-de 5 göterime čenli irimcik süýümenden ybaratdyr. Sütüginiň ýogynlygy 18 – 22, aralyk süýüminki 38 – 43, irimcik süýüminki bolsa 58 – 63 mikrometre barabar. Saryja goýnuň ýaz ýüňüni umumy uzynlygy ortaça 15 – 18, sütüginiň bolsa 7-8 santimetredir.

Türkmen halylarynyň berk we reňkiniň özbolsruşy bolmagy, köp babatda, olary dokamak üçin ulanylýan ýüňüň hiline we häsiyetine baglydyr. Saryja goýnuň ýaz ýüni bolsa haly dokamak üçin in gymmatlycig mal bolup hyzmat edýär. Saryja goýun uzak ýyllaryň dowamynda türkmen halk seçgisiňi netisesinde döredilen örän gadymy tohumdyr. Türkmenler haly dokamak bilen örän ir zamanlardan bări meşgullanyp gelýärler. Taryhy öwrenijiler Russiyäny Altay ülkesinde arheologiki gazuw-agtaryş işleri geçiren mahaly tapylan haly özüni görnüşi boýunça házırkı türkmen halylaryna gaty çalymdaşdygy, onuň bolsa 5 mün ýyl mundan ozal dokalandygy bellenilýär. Diýmek, türkmen halyçlyk seneti öz başlangyjyny taryhyň gadymy döwürlerinden alyp gäydýan bolsa, onda bu maglumatlar hem saryja goýnuň juda gadymy tohum bolandygы baradaky delilleriň üstünü ýetirýär. Türkmenistanyň günorta-gündogar künjeginiň öri şertlerinde kemala gelen saryja goýun özünde gymmatly biologiki hem hojalyk ähmiyetli aýratynlyklary jemleýär. Olar, esasan, haly dokamakda giňden ulanylýan ýarym irimcik ak ýüni hem-de etyag önumi üçin ösdürilip yetişdirilýär.

Saryja goýnuň ýarym irimcik, ýumşak, çeye, köp-

lenç, ýalpyldawuk ak reňkli bolýar. Ýüňüň ak reňkde bolmagy ony dürlı reňklere boýamaga mümkünçilik berýär. Türkmenlerde haly önemciliğinin esasy çig maly bolup çarwa, ýarym çarwa we oturymlı ilatyň arasynda giýden ýáýran goýunlaryň türkmen tohumlaryny ýüňleri hyzmat edipdir. Şuňu bilen baglylykda, ýüni gaýtadan işlemek we ondan öý hojalygyny için önem tayýarlamak zerurlygy ýüze çykyar. Tebiýy ýüňüň tekniki taýdan gymmatly häsiyetleriniň toplumu ýün önumleriň hiliniň ýokary bolmagyna täsir edýär.

«Türkmenhaly» döwlet birleşiginiň garamagyndaky «Argaç» ýüň egirji kärha-nasynda saryja goýnuň ýazlyk ýüňünden dünýä meşhur halylary dokamak üçin zerur bolan ýün yüplükleri taýýarlanýar. Olar ýurdumyzyň çar ýanynda ýerleşyň çeper halyçlyk kärhanalarynda haly we haly önumleriniň önemciliğinde ulanylýar.

Türkmen halylaryny dokamakda ulanylýan saryja goýnuň ýüňüni hiliniň gowulanmagyna hem-de mukdarynyň artmagyna olaryň saklanyş we iýmitlendirilish şertleri, biologiki serişdeleriň ulanylmaýy, bu ugurda tohumçylyk-seçgi işleriniň yzygiderli geçirilmegi we ýlmýň gazananlaryny durmuşa ornaşdyrylmagy täsir edýär.

Hormatly Prezidentimiz Ylmý-barlag maldarçylyk we weterinariya institutyny döretmek barada Karara gol çekdi. Onuň döredilmegi bilen alymlar, hünärmenler saryja goýnuň tohumçylyk we önemciliğin hilini gowulandyrmaý boýunça netijeli ýlmý-barlag işleri alyp bararlar.

Nesil terbiýesi üns merkezinde

KBerkarar döwletiň täze eýyamynyň Galkynyşy: Türkmenistany 2022 – 2052-nji ýyllarda durmuş-ykdasydy taýdan ösdürmegiň Milli maksatnamasynda» we beýleki milli maksatnamalarda bilim ulgamyny kämil derejede ösdürmek, ýokary bilimli hünärmenleri taýýarlamak ugrunda kesgitlenen wezipeleri üstünlikli durmuşa geçirilýär. Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýylynda hem milli ýörelgelere we dünýäniň ösen tejribesine laýyklykda, okuw maksatnamalaryny, kitaplaryň hem-de gollanmalaryň many-mazmuny, bilim berijiliği we ylmý-usulyýet ugurlary yzygiderli kämilleşdirilýär. Şu nukdaýnazdar, mekdebe čenli ýaşdaky çagalaryň bilim we terbiýesine aýratyn üns beriliýär. Bu babatda döwletimiz tarapbynadan «Türkmenistanda çaganýır irki ösusini we olaryň mekdebe taýýarlygyny ösdürmek babatda

2020 — 2025-nji ýyllarda mekdebe čenli çagalar edaralarynyň işini kämilleşdirmegi Maksatnamasy» tassyklanylyp, onuň esasyda maksatnamalaýın işler alnyp barylýar.

«Türkmenistanda çaganýır irki ösusini we olaryň mekdebe taýýarlygyny ösdürmek babatda 2020 — 2025-nji ýyllarda mekdebe čenli çagalar edaralarynyň işini kämilleşdirmegi Maksatnamasynda» bellenilişi ýaly, her bir bilim işgäri çagalarla bilim bermek işinde okatmagyň işjeň öwreniň (interaktiw) usullaryndan, şeýle-de innowasion tehnologiyalarдан we döwrebap okuw-tekniki serişdelerinden netijeli peýdalanylýap bilmelidir.

Üstünlikli amala aşyrylýan bilim özgertmelerine laýyklykda mekdebe čenli çagalar edaralarynda çagalarla berilýän bilim-terbiýäni döwrebaplaşdırmaý, bu ugurda hünärmenleri taýýarlygyny we gaýtadan taýýarlygyny ýokarlandyrmaý wajyp wezipeleriň biri bolup durýar.

Bilim-terbiýecilik işleri bilen meşgullanýan alym-pedagoglar çaganýır mekdebe taýýarlamak işleriniň diňe bilim-terbiýe bermek bilen çäklenmeýändigini, çaganýır şahsyét bolup ýetişmegi, onuň ruhy we beden taýdan sagdyn bolmagy bilen baglylykly wezipeleri durmuşa geçirmäge hem ýardam edyändigini belleýärler. Şu ýörelgeden ugur alnyp, ýurdumyzyň mekdebe čenli bilim edaralarynda ýaş neslimizi diňe bir terbiýeli däl, eýsem, giý düñyägaraýşy, oýlap tapşyjy ynsanlar edip yetişdirmek babatda hem toplumlaýyn işler alnyp barylýar.

Ýurdumyza ýaş nesliň terbiýesini hemi-şe üns merkezinde saklaýan türkmen halkyň Milli Lideri Gahryman Arkadagmyzy, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun!

Aýna NURMEDOWA, Lebab welaýatynyň Çärjew etrabynyň 28-nji çagalar bakja-bagynýň terbiýeci-usulyýetçisi.

Önümçilik we söwda

br.com.tm

TEBIGY REŇK, TEBIGY TAGAM

Hojanepes Atamyradow, «Ak ýaprap» hojalyk jemgyyetiniň bakja we miwe suwlaryny taýýarlaýış kärhanasynyň baraghana müdiri:

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynış döwründe bazar gatnaşyklarynyň diwersifikasiya ýóly bilen ösyän ýurdumyza telekeciliğe aýratyn ähmiyet berilýär. Türkmen halkynyň Milli Lideri hem-de hormatly Prezidentimiz taraipyndan türkmen işewürlerine içerkى we daşar-ky bazarlara çykmak, önum öndürmek boýunça zerur bolan ähli mümkinçilikler döredilýär. Şunda eziz Watanymyzda özleriniň ukyp-başarnyklaryny yüze çykaryan, halal zähmetden kemal tapýan zehinli türkmen işewürleriniň sany barha artýar. Olar döwrebap, ýokary hilli, amatly bahaly önumleri bilen ak bazarlardaky bolçulyga özleriniň mynasyp goşantlaryny goşýarlar. Ahal welaýatyňň Bäherden etra-bynyn Sünce obasynda ýerleşyän, Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeciler birleşmesiniň agzasы bolan «Ak ýaprap» hojalyk jemgyyeti hem halkyn isleg bildirýän dürlü görnüşli miwe suwlarynyň önumçılıgını giň gerimde alyp barýar. İşewürligiň birnäge görnüşlerini alyp barýan «Ak ýaprap» hojalyk jemgyyetinde häzirki wagtda 45-den gowrak adam zähmet çekýär. İşine ezber hünärmenleriň döwrebap enjam- lary bökdensiz dolandyryp bilýändikleri, önumleriň ýokary hilli bolmagyny gazanmagy, tagamyny tagama meňzedip, halkyn islegeriniň kanagatlandyrmagy ba- şarýandyklary bolsa tej- ribeleriniň ýetikdiginini aňladýar. Şeýle-de bu kärhanada suwy aras- salayán we süzýän ul- gam, yükleyji, daşajýy ulaglar, sowadyjy am- marlarylär enjamlar bar.

Ekologiýa taýdan arasa, ýokary hilli önumleri bilen halkyn söygüsini gaza- nyp gelýän kärhanamyzda: «Biz siziziň we siziň ýakynlaryňz üçin şireleriň hili barada alada edýäris» diýen sözlere gulluk edilýär.

«7 gün» haryt nyşany bilen adygan bu miwe şirelerini häzirki wagtda ýurdumyzyň is- lendik künjegindäki söwda dükanalaryndan tapmak bolýar. Uly-kiçiniň söygüsini gazan- ýan bu içgiler tebigylygy bilen tapawutlanýar. Güneşli ýurdumyza bitýän miwelerden taýýarlanylýan şireler adam saglygyna peýdaly

bolup, ol halkyn köp sarp edýän azyk önumleriniň hataryndadır. Ady agzalýan bu meşhur haryt nyşany miwe şirelerinidir sowuk çaylary öndürýän «Ak ýaprap» hojalyk jemgyyetine degislidir.

2010-nji ýylda esaslandyrylan hojalyk jemgyyetiniň tebigy

şireleri öndürýän zawo- dy 2014-nji ýylda acylyp ula- nulyşa gi- rizildi. «7 gün» haryt ny- şanly m i - w e şire- leri we «Içäý» haryt ny- şanly so- wuk çaylary-

«Ak ýaprap» hojalyk jemgyyetiniň önumçılık kärhanasında Türkîyäniň, Gollandiyanyň we İtaliyanyň öndebar- jy kompaniýalarynyň ýokary tehnologiyaly enjamlary ornaşdy- rylandy. Bu enjamlar sagatda 8 müň litr şer- betli suwy öndürmäge niyetlenendir.

ny öndürýän kärhananyň gaplama önumçılıgında Şwesiýanyň «Tetra Pak» kom- paniýasynyň önumleri ulanylýar. «Ak ýaprap» hojalyk jemgyetiniň önumçılık kärhanasında Türkîyäniň, Niderlandlaryň we İtaliyanyň öndebar- jy kompaniýalarynyň ýokary tehnologiyaly enjamlary ornaşdyrylandy. Bu enjamlar sagatda 8 müň litr şerbetli suwy öndürmäge niyetlenendir. Şeýle hem telekeçilikde ýokary netijeleri gazanýan «Ak ýaprap» hoja-

lyk jemgy- yeti daşary ýurtlaryň iri kompaniýalary bilen hyzmatdaşlyk sak- laýar. Hususan- da, bu hojalyk jemgyetiniň «Laktalis» süüt önumleriniň we «President» mes-

Önum- ler 1 we 0,33 litrlik göze gelüwli, zy- ýansylandyrulan aseptik gaplara gaplanylyp, ýurdumyzyň dürlü künjek- lerindäki söwda nokatlaryna ugradylýar.

Yaz paslynyň gelmegi bilen bu içgilere is- leg has-da artýar. Halkyň islegini nazarda tutup, bazarda bolçulyk döretmek üçin «Ak ýaprap» hojalyk jemgyetinde miwe şerbetlerinidir sowuk çaylary öndürmekde işler gyzgalaňy alnyp barylýar. Ekologiýa taýdan arassa gaplara gaplanylan tebigy şireleriň hili barada alada edýän bu hojalyk jemgyetine işlerinde üstünlik arzuw edýäris.

Sahypany taýýarlan: Sadap MUHAMOWA, «Biznes reklama».

Şu ýylyň ýanwar-fewral aylarynda Senagatçylar we telekeciler birleşmesi boýunça oba hojalyk we azyk önumlerini öndürmegiň össüş depgini 106,6 gösterime, senagat önumlerini öndürmegiň össüş depgini 106 gösterime deň boldy.

Biznes reklama

Söwda we marketing

br.com.tm

TEORIÝA

Mahabatyň täsir ediş ýollary

(Başlangyj gazetiň geçen sanlarynda).

Mahabat» sözüniň mahabat işi batbatda aňladýan manysy.

« Mahabatyň esasy wezipesi öndürilýän harytlar we hyzmatlar barada alyjylara habar bermek netijesinde islegin emele gelmegini gazañmakdan ybaratdyr. Türkmen dilinde «reklama» sözi mahabat işiniň dörlü tarapyny görkezmek üçin, köpcüklikleýin habar beris serişdelerinde dörlü sekillerde amala aşyrylan köpugurly mahabat teksti bolup göz önde tutulýan mahabatlar:

1) adamzat işiniň çägi hökmünde;

2) taýýarönümiň mahabatlary hökmünde ulanylýar.

Mahabatlar gazet, žurnal, teleradioýalymlary, internet ulgamy we ş.m. arkaly beýan edilýär. Tekst köpcüklikleýin habar beris serişdelerinde söz üsti bilen, grafiki bezeg arkaly hödürenilýär.

Hazar deňziniň kenar ýakasynda ägirt uly taslama «Awaza» milli syýahatçylyk zolagy bilen baglanyşkly «Siziň üçin arzuwlar haýkata örwrüler»; «Tasinlikler dünýäsi bolan Awaza gelii!»; «Biziň saglygymyz biziň elimizde» we ş.m. ýaly mahabatlar giň gerimeler bilen ýáýbaňlandyryldy.

Türkmenistanda mahabat berijiler hökmünde diňe bir daşary ýurtly şereketler däл, eýsem, ýurdumyzyň telekeçileri hem işjeň çykyş edýärler.

Mahabat teksti nusgalaryň kömegini bilen bolşy ýaly, diliň kömegini bilen hem mahabatlan-

dyrylyan önümiň aýratynlyklary ilata ýetirilýär. Mysal üçin, gymmatbahaly atyryň mahabaty adat bolşy ýaly, näzik we täsirli bolsa, ulagalaryň mahabatyň usul tizlik hem-de täsirlilik duygusunu döretmäge gönükdirilýär ýa-da aýdaly, çagy önüminiň mahabaty bolsa hoşboý, tâmiz rahatlyk ýagdaýyny emele getirmegi göz önde tutýär.

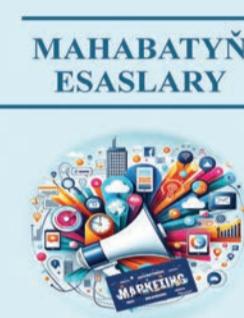
«Aýsberi» doňdurmasyny hemmelerem halayár, Ony söýýär kosmonawtlar, sirkçiler, Eli ýenil iukmanlaram, daga çykýan alpinistem, Futbolçydyr artistler, Okuwçy hem talyplar, hatda wezipeli adamlar».

Şeýle hem mahabatlar ýetginjeklere, ýaş zenanlara, işewür adamlara we ş.m. degisi li auditoriyalara niyetlenilýär. Yaş barjamly zenanlar üçin niyetlenen mahabat gymmat kosmetika, atyrlar, döwrebap egin-eşikler ýaly ugurlary öz içine alýan bolsa, aýallar üçin kosmetika we atyrlaryň mahabaty köp halatlarda tekste aýratyn ses, anyk söz düzümi, täsirliliğiň beýleki ulgamlary bilen tapawutlanyar.

Metbugatda bolsa ol «Has gözel bolu! Özüňüz üçin ýokary çydamly makiýaň alyň! Bu diňe siziň yüzüňiziň owadanlygy däl-de, eýsem, saglygyňydzyl!» diýen ýaly äheňde berlip bilner.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Agamyrat MÄMMEDOW,
«Mahabatyň esaslary».

Karşering - ýaşyl ykdysadyýyetiň wajyp guraly

Hazırkı wagtda dünýä ýürtlarynda döwlet-hususy hyzmatdaşlygyny ösdürmek esasynda emlägi bilelikde peýdalanmak ykdysadyýeti ösdürmegiň meýilleriniň biridir.

Dürlü görnüşü ulag serişdesiniň sanynyň köpelmegi tükeniksiz däldir, olary peýdalanmagyň netijeliliği ýuwaş-ýuwaşdan peselyär. Ulag serişdesini bilelikde peýdalanmaklyga geçmekligiň bu ýagdaýdan çikalga bolmagy mümkün. Şeýle hyzmatlara karşeringi (eýecilik hukugyny bermezden we geçirmezden, awtomobilleri gysga möhletli peýdalanmaga bermek) degişli edip bolar.

Ilkinji gezek ulanylan karşering hyzmaty barada 1948-nji ýylla bellenip geçirilýär. Hutaşonda Sýurihde (Şweýsariya) ýaşaýýş jaý kooperatiwleriniň biri öz agzalaryn käreñedesine alnan awtomobilleri yzarlamagy üpjün etmäge mümkünçilik berdi, şeýle-de RFID kartasynyň kömegini arkaly müşeriler üçin awtouлага çalt elýeterligiň döretti. Bu Ýewropada we ABŞ-da ýerli karşering kompanialarynyň ýuze çykmagyna itergi berdi, olaryň birnäçesi soňy bilen hal-kara derejesine ýetdiler.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Jahan BABAMYRADOWA,
«Türkmengaz» döwlet konserniniň Ylmy-barlag tebiqy gaz institutynyň ylmy işgäri.

Marketingiň esaslary

(Başlangyj gazetiň geçen sanlarynda).

Yerlemek çägini kesgitlemegiň aýratynlygy na garamazdan, bu ýörelge telekeçiliğin ähli babatlarynda we tapgyrlarynda ulanarlykly däldir. Mysal üçin, firma bazary segmentlere bölmek üçin örn az sanlydyr ýa-da harytlaryň (huzmatlaryň) aýratynlygy anyk aňladylan çak häsiýetnamasyna eýe däldir. Şeýle-de bolsa, bazar ykdysadyýyetiň ýurtlarda firmalaryň köpüsü ýerlekjeý yerlerini belleýärler.

Firmanyň söwda wekili öz ýeriniň mümkünçiligidini hasaba almak bilen, onda ýerlenilişine jogap-kärdir. Bu prosesi rasionalizasiya etmek maksady bilen firma tarapyndan şu aşakdaky faktorlary ýerine ýetirmek üçin her bir wekile ýerlemek ölçügi bellenilýär:

- ýerlemegiň çak ölçegi;
- müşerileri seljermek;
- her bir müşeriň üçin ýerlemegiň wezipelerini we ölçeglerini bellemek;
- müşeriler bilen işleme üçin wagty meýilleşdirmek we ony çak boyunça paýlamak;
- ýerlemek geleşiklerini meýilleşdirmek;
- müşeriler bilen duşuşyklaryň gün tertibi hem-de işin rejeli ugruny işläp düzmek;

- çägi we alyjyny ösdürmek we ş.m. ýerlemek ölçegi bellenilenden soň, söwda wekiliniň borjy, kada bolşy ýaly, ony ýerine ýetirmek boyunça hereketleriň maksatnamasyny işläp taýýarlamakdan ybaratdyr: şunda principial möhüm wezipe ýerlenilýän önümiň alyjylaryny seljermek, ony anyklaşdyrmak, hakyky we potensial müşerilere bölmek, olary segmentirleme bolup durýar.

Alyjylary anyklamak ähli alyjylar üçin ýeke-täk görünüşde ulanylýan firmanyň ýerlemek syýasatyna differensirlemedik çemeleşmämegini nazarda tutýar. Bu çemeleşmämä ýol berilmesi müşeriniň islegleri bellî bir harytda birmeňsezdir. Sunuň bilen baglanyşkly, eger müşeriler birkysy isleglere we häsiýetnamalara eýe bolsalar, onda şeýle çemeleşme netijeli bolup biler.

Alyjylaryň has jikme-jik seljermesi şeýle netije çykarmaga mümkünçilik berýär, ýagny müşeriler islegin möcberleri boyunça tapawutlara eýedirler we harydy edinmek üçin dörlü mümkünçilikleri bardyr. Şeýle hem ýagdaý differensirleinen ýerlemek syýasatynyň döredilmegini talap

edýär. Şunda ýerlemek wezipesi müşerileriň we firma üçin ileri tutulýan potensial alyjylaryň her bir topary üçin aýratynlykda işlenip taýýarlanlyýär. Yerlemegi dolandyrmak ulgamyňň şu aşakdaky elementi harydyň her bi görnüşi we müşeriler üçin ýerlemek wezipeleriniň ölçeglerini kesgitlemek bolup durýar. Wezipeler firma üçin olaryň ähmiyetine baha bermekden ugur alyp, müşerileriň esasy toparlary boyunça bu çakde harytlaryň ýerlenilmeginiň artdyrylmagyň, şeýle hem haryt assortimentiniň giňeldilmeğini öz içine alyp biler.

Şeýlelik bilen, kesgitlenen ýerde müşerileri seljermek, netijede harydyň mümkün bolan alyjylaryň umumy sanyny kesgitlemäge, hakyky we potensial satyn almalaryna hasaba almak bilen olary toparlara bölmäge, duşuşyklaryň zerur sanyny we olary gecirmek üçin wagty bellemäge mümkünçilik berer. Adatça, ýerlemek boyunça hünärmen anyk müşeri bilen geleşikleriň hakyky ýa-da potensial möcberi üçin gönü gatnaşykdä ýerlemäge bolan wagty belleýär. Haçan goşmaça tajirçilik şartları ýerlemegi artdyryp bilmedik

mahalynda olaryň mundan beýlakki wagtyň şol pursatyndaky intensifikasiýasy az netijelidir.

Şu aşakdakylar firmanyň ýerleyiň syýasatynyň ykdysady netijeliliğiniň görkezijileridir:

- müşeriniň tajirçilik dolanyşygyna bolan sesseniş köeffisiýenti, bu önumi ýerlemek bilen baglaňşyklary jemlenen harajatlara önümiň ýerleniş möçberiniň gatnaşygyna deňdir;

- ýerlemek üçin harç edilýän wagtyň girdejilik köeffisiýenti, ol ýerlemäge harçlanan wagtyň harajatlaryň gatnaşygyna deňdir; ol öz nobatında harytlary (huzmatlary) ýerlemekden alınan girdejiniň gatnaşygyna deňdir;

- ýerlemegiň düşewüntiliği, şol şunda alınan girdejiniň gösterimine, önumi ýerlemäge bolan harajatlaryň gatnaşygyna deňdir, ol öz nobatında harytlary (huzmatlary) ýerlemekden alınan serişdä alınan girdejiniň gatnaşygyna bilen kesgitlenilýär.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Maraljan KURBANOWA,
Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministriiginiň Söwda-kooperativ mekdebiniň mugallymy.

Ilkinji gezek ulanylan karşering hyzmaty barada 1948-nji ýylla bellenip geçirilýär. Hutaşonda Sýurihde (Şweýsariya) ýaşaýýş jaý kooperatiwleriniň biri öz agzalaryn käreñedesine alnan awtomobilleri yzarlamagy üpjün etmäge mümkünçilik berdi, şeýle-de RFID kartasynyň kömegini arkaly müşeriler üçin awtouлага çalt elýeterligiň döretti. Bu Ýewropada we ABŞ-da ýerli karşering kompanialarynyň ýuze çykmagyna itergi berdi, olaryň birnäçesi soňy bilen hal-kara derejesine ýetdiler.

Gülönümligi

br.com.tm

Güller göwnüni göterer

Gelin-gyzlaryň, mähriban käbelerimiziň báýramynyň öň ýynda olary gutlamagyň, ýatda galjak ýakymly pursatlary döretmegiň birnäçe ýollaryny agtaramasyňz. Aslynda, baýram bilen gutlamak üçin uly bir zadyň gerek däldigi we ony ýurek bilen ýerine ýetirmegiň zerurlygy tekrarlanyp gelinýär. Şoňa garamazdan, halkara derejesinde bellenilýän baýramda ejeler, aýal doganlar, gelin-gyzlар üçin täsirli sowgady gözleýänleriň sany juda köp. Bu baýramda beriljek sowgatlaryň iň ajaýy bolsa gül bolsa gerek. Hawa, al-elwan gül-lerden boglan ter cemen.

Dünyä dillerinde dürlüce, ýagny «Gül, çicek, swetok – roza, flauer, warda» ýaly ýaňlanýan şol bir sözün haýsy milletiň wekilidigine garamazdan, hemme adamda şol bir názik duýgularы oýaryandygyny tebigatyň gaýtalanmajak eseriniň juda gözlegiň, kámilligi bilen düşündirse bolar. Eýsem, dünyäde gülden güzel, gülden názik, hoşboý ysly zat barmyka?!

Güller – tebigatyň döreden zatlarynyň içinde iň owadany. Biz olary ýakynlarymyzy begendirmek, taňşlarymyzyň göwnünden turmak üçin, duýguda-lygymyzy, dostlugymyzy, söýgimizi ýa-da hormatmyzy bildirmek üçin ullanýars. Olar islendik pursat üçin amatlydyr, bu gözelliň öýlerimizi bezeýär, aýratyň agdaýlary we baýramçylary janlandyrýar. Dünýä ýüzünde dürlü ululykda biri-birinden tapawutlanýan ýakymly, hoşboý ysly ýüzlerce gül bar. Olaryň arasynda gyzyl bägül söýginiň nýshandyry. Güllerin adam duýgularyny, söz bilen aýdyp bilmeýän oý-hyállaryny beýan etmekdäki ornumy ýanap oturmagyň geregi ýokmuka diýyärin. Şouň üçinem adamlaryň arasynda söýginiň bildirmegiň nýshany bolan bu gözelliň barada aýdara zat köp. Yslamda mukaddesligi, rehimdarlygy aňladýan gülün obrazýy ceper edebiyatda maşşugýy obrazynyň simwolydyr. Şu ýerde Kiçijik sazadanyň kiçijik planetasynda ösüp oturan güljagazynyň obrazýyádyňza düşen bolmaly! Ya bolmasa Danteniň «Ylahy komediýasynıdy» alawly gülün keşbi barada oýlanansyňz! Garaz, näme bolanda-da, gülün adamzat durmusyndaky orny uly. Zenan dünyäsi bilen tebigatyň ajaýy eseri bolan güllerin arasynda bolsa tebigy sazlaşy bar. Şol sebäpli türkmenlerde zenan adynyň yzyna «gül» sözünüň tirkelmegi şol tebigy baglyşykdan habar berýär.

Häzirki wagtda dürlü ýurtlaryň plantasiýalarynda güllerin 25 mündën gowrak görnişi ösdürilipli yetisdirilýär, ýone iň owadanlary Niderlandlarda, Ekwador da we Kolumbiýada yetisdirilýär.

Güllerin dünyä bazaryna ser salanynda, Niderlandlaryň güllerin we ösümlikleriň halkara söwdasynyň merkezindegini aytmaq gerek. Biziň günlerimizde dünyä boýunça güllerin söwdasyna 80 sany döwlet işeň gatnaşyár. Güllerin sarp edilisinde esasy bazarlar Günbatar Ýewropa döwletleri, ABŞ we Ýaponiýadır. Bular dan başga-da, uly möçberde import edilgileriň arasyndan Russiya, Gündogar Ýewropa, Koreya Respublikasy, Tayland, Indoneziya orun alýär. Germaniya güllerin importy boýunça esasy bazar bolsa, Niderlandlar ýolnan güllerin önümçiliginde we eksportunda liderdir. Niderlandlardan başga-da, güllerin esasy eksportçylary Keniýa, Ekwador we Kolumbiýa döwletleri bolup durýar. Bu ýurtlaryň käbir önümçilik kompaniyalary diňe GDA ýurtlary üçin gül ösdürilipli yetisdirmekde ýöritleşendir, mysal üçin, Kolumbiýanyň «Guaska Flowers Ltd» hem-de Ekwadoryň «Mirage Roses» kompaniyalary.

Häzirki wagtda haýsydyr bir baýram ýa-da aýratyn bir gün üçin ýakynnyza, eý görýän adamyňza gül sowgat etmek meýline münen bolsaňyz, gül dükanla-

rynyň ýurdumazyň dürlü künjeginden tapylyandygy, şeyle-de internet arkaly sargyt etseňiz, öýünize eltip bermek hyzmatlarynyň bardygы hällärliliklidir. Onlaýn dükanlaryndan bägülilik gunçalaryndan boglan kaşaň

cemenleri ýylyň islendik wagtynda sargyt edip bolýar.

Güllerin önümçiliği – ösen,

ösüp barýan ýurtlaryň örân tiz pajaraýan pudaklarynyň biri. Bu önümçiliği döreşyi XIX asyrý ahyryna degişli, şol döwürde Angliyada giň meýdanlarda güllerin ösdürilipli yetisdirmäge başlapdyrlar. Häzirki döwürde

tebigatyň döreden bu ajaýy gözlegiňi yetisdirýän taraplar we olaryň söwdasy hakyn da durup geçeliň!

1. Niderlandlar

Niderlandlar dünyäde gül önümçiliği bilen iň meşhur ýurt bolup, paýana güllerin halkara bazarynyň 52 gösterimi düşyär. Bu ýerde, ýagny ýurt boýunça güllerin iň köp yetisdirilýän Alsmert dijen künjeginde dünyä bellä ägirt uly bazar – «Royal Flora Holland»

Men gülleri olaryň ölçmezligi üçin çekýärin.

Frida Kalo

Güller – ýerdäki jennetden galan bölekler.

Ioann Krondstadskiy

Güllerin adaty günleri bolmaýar, olar mydama baýramçyllyk lybasynda.

Başga adamlar bägülüň tiken bar diýip närazy bolýarlar. Men bolsa ti-kenleriň bägülü bar diýip begenýarin.

Alfons Karr

Güllerin aýdýan zatlaryny hiç wagt diňlemeli däl. Olara diňe seretmek we syndan dem almak gerek.

«Kiçijik sazada» ertejisinden

Flora Holland» gül biržasy ýerleşyär. Niderlandlarda gül ýe- tişdirmeklik däbi 1970-nji ýyllarda başlanýar. Yurt, esasa-nam, çigildemi ös dürüp

bolan bu ýurtda bägülüň ösdürilişine aýratyn üns be- rilýär. Şeýle-de bu ýerde dayhanlar ösümlikleriň has ekzotiki – anturium, orhideya hem-de strelisiýanyň önümçiligini hem alyp barýarlar.

3. Ekwador

We ýa-da Rose Land

we gow howasy we gül ösdürüp yetisdir- mekde köp ýyllyk tejri- besi bilen meşhurdyr. Ekwador bägül ýetiş- dirmek boyunça ýörite- leşen ýurtdur, bu ýerde onuň 60 dürlü görnüşi ösdüriliýär. Soňky ýyllarda Ekwadorda güllerin önümçiliği örân güýçli depginde ösüp, häzirki günlerde onuň paýy 9 goterime barabardyr. Güllerin industriýasynda üçünji orunda ýer alan Ekwadorda 2000 getkardan gowrak ýerde güllerin dürlü görnüşi ösdürilipli yetis- diriliýär. Güllerin plantasiýasynda bägünden başga-da, gipsofila, li- moniya, latris ýaly görnüşler hem ösdüriliýär. Ekwadoryň gül söwdasy boýunça esasy eksport bazarlary ABŞ-a, Kanada, İtalya, Germaniya we Russiya degişlidir.

Ekwador dünyäde iň uly we açyk reňkli bügülleri öndürýär, şoňa görä ýurdۇ gül pudagynada üstünlik gazanmagy geň däldir. Yer ýüzüniň gül muşdakla- ry dünyädäki gül eksportynyň ep-esli böleginiň bu ýurda düşmeginiň sebäbi bolan Ekwador güllerini gowrak ýerde yetisdirler.

Ekwadorda iň meşhur plantasiýalar «CANANVALLE» we «FOXY ROSES» atlary bilen bellidir. İki üpjün ediji hem dünyä gül bazarynda hormat gazandy we olaryň hersiniň birnäçe aýratynlygы bar. Mysal üçin, «FOXY ROSES» plantasiýalary Kaýambe wulkanyň gola- ýynda, takmynan, 3 mün metr belentlikde ýer- leşyär. Şeýle beyikde ýerleşmeginiň sebäbi Gün şöhlesiniň plantasiýa has köp wagt düşme- gini üpjün etmek- den ybarat. Bu ýerde Gün, tak- mynan, 12 sagat şöhole saçýar.

Cananvalle

4. Keniýa

Gül bazarynyň 7 gösterimi Keniýanyň paýyňa düşyär. Ýewropa Bilelişigine girýän döwletlerde satylýan güllerin 35 gösterimi bu afrika döw- letine degişlidir. Keniýadan uzyn baldaklı bügülleri giň tapgyry ABŞ-a we Russiya ugradylýar. Keniýanyň güllerin önümçiligine oňaýly ho- wa şartları ýylyň dowamynda hasly ýyladyşhanasyz yetisdirmäge şart döredýär.

Hünärmenleriň berýän maglumatlyryna görä, Keniýada güller iň köp eksport edilýän önum bolup duryar. Yurdۇ esasy artykmaçlygы topragy bolup, ol minerallara örân bayý. Gün bolsa Keniýanyň topragy dowamly, bol nur saçýar. Yurdۇ gül bazaryny beýleklerini arasynda tapawutlandyrýan zat, bu ýerde bahalar möwsüme görä ýokarlanmajar, şo- nuň esasynda bolsa güller her ýyl köp mukdarda ar- zan bahadan satylýar. Keniýanyň plantasiýalary her ýyl bügülleriň taze sortlary we inno- wasiya enjamlary bilen doldurylýar.

5. Belgiýa

Güllerin önümçiliginiň ösüsi boýunça 5-nji orunda yer alan Belgiýa dünyä bazarynyň 3 gösterimini eýeleýär. Esasy eksport edilýän görnüş bägül, ol ýyladyşhanada ösdüriliýän güllerin meydanyň ýarysyna eýeleýär.

Yakymly pursatlary döretmek üçin bir bahana ýa- da sebäp gözläp oturmaň-da, her bir günü baýram hasaplal, dünyäde we ýurdumazyda yetisdirilýän ter güllerden boglan cemenleri dünyäňizde, durmuşyňza bar bolan zenanlara sowgat ediň! Çünki güller si- ziň aýdyp bilmeýän käbir zatlarynyz beýan etmegiň aýajyp çözgücidir.

Sahypany taýýarlan: Bägül BERDİÝEWA, «Biznes reklama».

Sport

br.com.tm

Pley-off tapgyrynyň 1-nji ýollarmasyna eýe çykdy

34 utuk toplamagy başardy. «Kliwlend Kawalyersiň» düzümünde iň netijeli oýunçy bolan Ewan Mobli bolsa 16 utuk toplady.

Ogaýo ştatynyň «Kliwlend Kawalyersiň» kluby Milli basketbol assosiasiýasynyň şu möwsümünde pley-off tapgyryna ýollarma alan ilkinji topar boldy. Bu topar 6-nji martda öz öýünde «Maýami Hit» bilen güýc synanyşyp, 112:106 hasabynda ýeňiş gazandy. Şeýlelikde, «Kliwlend Kawalyersiň» şu möwsümdäki ýeňişleriniň sany 52-ä yetdi. Şeýle-de toparyň hasabynda 10 ýeňiliş hem bar.

Pley-off ýollarmasyny gazandyran şol oýunda iň netijeli oýunçy myhman «Maýami Hit» agzasy Edris Adebayo boldy. Ol

«Arkadag» topary AFK-nyň Çagyryş ligasynyň pley-off tapgyryna ýeňiş bilen başlady

Ýurdumzyň çempiony «Arkadag» topary AFK-nyň Çagyryş ligasynyň pley-off tapgyryndaky ýorişini ýeňiş bilen başlady. Has takygy, 5-nji martda «Arkadag» kluby AFK-nyň Çagyryş ligasynyň çäryek finalyndan orun alan oýunda Hindistanyň Kalkutta şäherinde ýerli «Ist Bengalyň» myhmany boldy. Dartgynly geçen oýun ildeşlerimiziň 1:0 hasabyndaky ýeňi bilen tamamlandı. Türkmen toparyna ýeňiş getiren ýeke-täk gol 10-nji minutda Ýazgylıç Gurbanow tarapyn dan derwezä gönükdirildi.

Bu iki toparyň arasyndaky jogap oýny 12-nji martda Türkmenistanda geçiriler. Duşuşyk sagat 15:30-da başlanar.

Iki oýunuň jemine görä, indiki tapgyra gatnaşjak topar kesgitleniler.

Yeri gelende bellesek, «Arkadag» topary ýaryşyň toparçalaýyn tapgyrynda Kuweýtiň «Al-Arabi», Gyrgyzstanýň «Abdyş-Ata» hem-de Maldiw adalarynyň «Maziya» klublary bilen güýc synanyşyp, 1-nji ýer bilen çäryek final ýollarmasyna eýe çykypdy.

Dünýäniň iň gymmat 100 sport klubu

Sahypaný taýýarlan: Mätgurban MÄTGURBANOW, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutynyň halkara žurnalistikasy fakultetiniň talyby, «Biznes reklama».

«Sportico» neşiri dünýäniň iň gymmat 100 sany sport klubunyň sanawyny çap etdi. Onuň 1-nji basgaçagyndan Milli futbol ligasında (MFL) çykyş edýän «Dallas Cowboýz» (amerikan futboly) orun aldy. Onuň bazar bahasy 10 milliard amerikan dolları möçberinde bahalanýar. 2-nji ýeri Milli basketbol assosiasiýasında (MBA) çykyş edýän «Golden Steyt Uorriorz» (9,14 milliard amerikan dolları), 3-nji orny bolsa MBA-nyň ýene bir wekili «Nýu-York Niks» (8,3 milliard amerikan dolları) eýeledi.

Umuman alnanda, sanawdaky 100 topary 32-si MFL-iň, 30-sy MBA-nyň, 15-si Baş beýsbol ligasynyň (ABŞ) wekili.

Futbol toparynyň arasynda iň gymmaty «Mançester Yunaýted» bolup, ol umumy sanawyň 17-nji basgaçygyna ýerleşipdir. Onuň bahasy 6,2 milliard amerikan dollarına barabar.

FIFA 2 milliard amerikan dolları möçberinde girdeji almagy maksat edinýär

«The Athletic» neşiriniň yazmagyna görä, FIFA 2025-nji ýylda täze tertipde geçirilijek Klublaryň arasyndaky dünýä çempionatyndan 2 milliard amerikan dolları möçberinde girdeji gazanmagy maksat edinýär. Şonuň 1 milliard amerikan dolları tòweregide gatnaşyjy toparlara báyrap puly hökmünde paýlanylар.

Yeri gelende bellesek, mundan ozal «Marca» neşiri ýaryşyň baýrap gazznasynyň 2,5 milliard amerikan dolları tòweregide boljakdygyny ýazypdy.

Maglumat üçin, klublaryň arasyndaky täze dünýä çempionaty şu ýylyň 15-nji iýunu – 13-nji iýuly aralygynda ABŞ-da geçiriler. Oňa 32 topar gatnaşar.

Ýaryşyň açylış oýny 15-nji iýulda ABŞ-nyň «Inter Maýami» hem-de Müsüriň «Al-Ahli» toparlarynyň arasynda bolar.

ÝCL: «Arsenal» myhmançylykda 7 gol urdy

Geçen hepe Ýewropa çempionlar ligasynyň 1/8 finalynyň deslapky oýunlary geçirildi. Olaryň arasynda gollara iň baý oýun «PSW» – «Arsenal» gapma-garşylygy boldy. Şol duşuşykda «Arsenal» myhmançylykda «PSW-niň» derwezesinden 7 top geçirmegi başardy. Yer eýeleri bolsa bary-yógy 1 gezek jogap gaytarmagy başardylar. Hepdäniň merkezi oýnunda «PSZ» öz öýünde «Liwerpuly» kabul etdi. Duşuşyk yer eýeleriniň doly artykmaçlygynda geçen hem bolsa, ýeňiş gazanmak myhmanlara nesip etdi. Has takygy, Elliottyň 87-nji minutda geçen goly «Liwerpula» ýeňi sowgat etdi. Yene bir esasy oýunda «Real» öz öýünde «Atletikony» 2:1 hasabynda utdy. «Realyň» gollaryna Rodrigo (4) we Braim Dias

(55), myhmanlaryň goluna bolsa Huliyan Alwares (32) awtorlyk etdi.

Mundan başşa-da, geçen hepe geçirilen ÝCL-iň 1/8 finalynyň deslapky oýunlarynda aşağıdaky netijeler hasaba alyndy:

«Brüggge» – «Aston Willa» 1:3;
«Real» – «Atletiko» 2:1;
«PSW» – «Arsenal» 1:7;
«Borussiya» (Dortmund) – «Lill» 1:1;
«Feýenord» – «Inter» 0:2;
«Bawariya» – «Baýer» 3:0;
«Benika» – «Barselona» 0:1;
«PSZ» – «Liwerpul» 0:1.

ÝCL-iň 1/8 finalynyň jogap oýunlary 11-12-nji martda oýnalar.

14-nji altyn medal bilen rekord goýdy

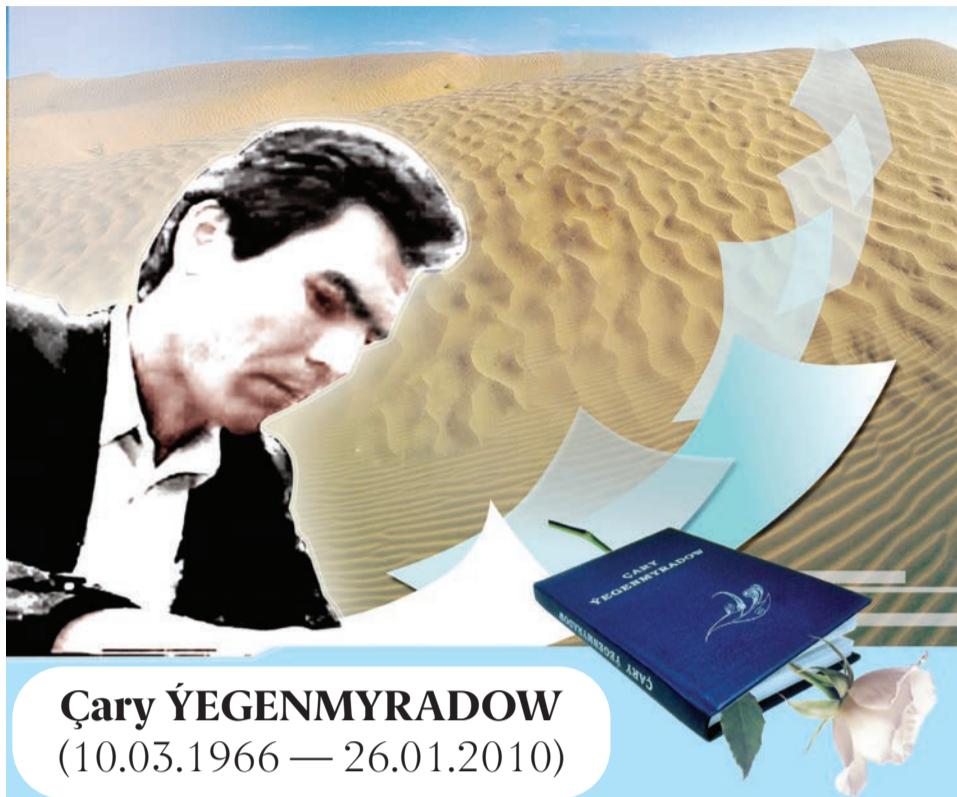

Norwegiýaly meşhur türgen Ýohannes Klebo lyzaýyşmakda dünýä çempionatlarynda iň köp altyn medal gazanaran erkek sportçy hökmünde taryha girdi. Has anyk aýtsak, ol Norwegiýanyň ýygyndysynyň düzüminde lyzaýyşmak boýunça 2025-nji ýylky dünýä çempionatyň erkekleriň arasyndaky estafeta görnüşinde 1-nji orny eýeledi. Şeýlelikde, onuň dünýä birinjiliklerindäki altyn medallarynyň sany 14-e ýetdi. Şolaryň 6-sy şahsy görnüşde, 8-si bolsa toparlaýyn görnüşde gazanylan medallardyr.

Yeri gelende bellesek, Ýohannes Klebo dan ozal erkekleriň arasynda dünýä çempionatlarynda iň köp altyn medal gazanmak boýunça rekord başga bir norwegiýaly türgen Petter Nortuga (13 altyn medal) de岐şli. Bu ugurda umumy rekord bolsa norwegiýaly zenan lyžacy Marit Bíorgen (18 altyn medal) tarapyndan goýlandyr.

Edebi sahypa

br.com.tm

Çary ÝEGENMYRADOW
(10.03.1966 — 26.01.2010)

Bahar

Öten aşsam ýagyş ýuwup darapdyr
Söwtüleri – hatardaky esgeri.
Sürüp ýordi oýnam sany traktor
Üç aý gyşda tohum küysän mes ýeri.

Tüydüm-tüydüm bulut a:kdy kagyzdan,
Çal heseriň oñurgasy synykdy.
Şemal – bahar meylisine çağyrлан –
Hoşamaýdy, ýüpek ýaly mymykdy.

Köne salma kenaryna öjügip,
Ýigdekçe deý geçipdir öz hetdinden.
Gözbaşyna pyýadalap, ajygyp,
Sagat ýarym ýöräp, zordan ýetdim men.

Bir çetinde sürüm geçen kartalaň
Jigerimi gussa daglap saklady.
Ol şat bahar ýşky bilen gartaşan
Aýdymdy,

giýz hem aýralyk hakdady.

Gamqyn ýigide

Saňa näme bolýar, nämüçin birden
Özüni ezýete berdiň meýletin.
Gadagan edýän ýok bagtly bolmagy,
Ýokdur beýle kanun, ýokdur beýle din.

Diňle, inim, gurbagalar saz edýär,
Olary şol bagta Alla salandyr.
Ýone gurbagalar gark bolup ölçmez,
Öler diýseň, gabahatdyr, ýalandyr.

Näme, söýen gyzyň öýkeledimi,
Ýa-da bir bigäne bardymy äre?
Bir ajaldyr gam laýyna batyrjak,
Şondan başgasyna tapylar çäre.

Dostlaryň synla, meňzeşdir görseň,
Reklamaçylaryň plakatyna.
Merdemsi bolýandyr, mätäç däl kişi –
Ykbalyň mähirdir-myłakatyna.

Olar şatlanýandyr, bagtyna düşen,
Aýdymalary diňläp, şapagy söýüp.
Sen şol gyzyň basqa göwün bermegin,
Düşün durmuşyň bir sapagy diýip.

Belki, bir merdana hemra bolandyr,
Goý, gitsin, sag bolsun, ak bolsun ýoly.

Bu durmuşdyr, gitjek gider ahyry,
Mundan sebäp bolmaz gamlanar ýaly.

Adam öz bagtyny özi gazanar,
Bolup biler, kä arzuwaňa ýetmersiň.
Her zat bolup biler, gamlanma, inim,
Barybir, ýazgytdan çykyp gitmersiň.

Aý, hawa-da...

Aý, hawa-da, özge nireden bilsin,
Kesekiň ahwaly kesekä syrdyr.
Haýış bilen kiçelmäge utanyp,
Nebir arzuwlarmyň ganatyn gyrdym.

Dünýä bir bolşuna galdy barybir,
Emma bir ýetmezi bar eken oňam.
Hiç kimem özgäniň tabyn bilenok,
Soramasaň pul berenok, onsoňam.

Asman giňişi ligi zerurdy maňa,
Hem onuň erkana ýüzýän buludy.
Uçup gitmekcidim çemini tapyp,
Yaş oglandym, arzuwlarym uludy.

Aýlygmyň ýaryny öye ugradyp,
Ýele sowurýardym artanjasyny.
Goňşomyň üç gyzy bardy,
Niýetim,

Öýlenmekdi şolaň ortanjysyna.

Üýtgeşik bir sowgat alyp şol gyza,
Gutlajakdym 8-nji martyны.
Ýone, pulsuzlygym sebäp boldy-da,
Bulaşdyrды meniň ähli kartymy.

Pul sorasam, beriljegin bilsemem,
Islemändim işiň beýle biterni.
Şol gün maňa örän-örän zerurdy,
Azajyk hemaýat, az-kem itergi.

Ýogsam tanyş adam bardy ýanymda,
Obadaşym bardy – time düşmezdi.
Garaz, begenmedi begendirjegim,
Ykbal arzuwlarma düzediş berdi.

Agama açyk hat

Orazmyrada bagşlayárym.

Uýalarym eşitmesin bu gepi,
Düşünmän gynanar, aglar, hamsgar.
Işin oň bolmasa gyjalat berip,
Içiň ýakýar her önyeten samsygam.

Emma men ejiz däl, kalbym ýagtylyk,
Tümlükde goýmady Perwerdigärim.
Pikir edip: «Hydry ata duşsamam,
Şundan zyát bagty bermez» diýýärin.

Ganybir bolsagam hüýümiz başga,
Belki, bolup ýörşüm saňa-da geňdir.
Emma bilip goýgul,
Ömrüň manysy
Edilen işleriň jemine deňdir.

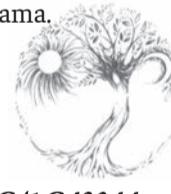
Şol sebäplem aýbym-müýnüm ýok meniň,
Men bir saz ýsgynda gezen teneçir.
Gül ýsgynda saýrap ýören şatlygym
Horlugyma gelse bolýar deňeçer.

Dogry, nadyl bolýan
aýdym aýdamda,
Düşünmän içimi ýaksa halaýyk.
Emma maňa çörekli kär gözleme,
Däl ol meniň üçin maksadaláýyk.

Meni bu ýolumdan gaýtarjak bolma,
Göwün giden taýa ädim ädiler.
Maňa sähelce zat zerur, dogan jan,
Aýdan aýdymlarma düşünsediler.

Çünki önde-soňda perwaýsyz boldum
Ýeňles aýdym aýdyp meşhur bolmaga.
Şu gylygym meni bähbitden goýdy,
Ynalygam bermedi hiç ol maňa.

Emma ýazgydynda barlygy üçin,
Bilbil gül ýsgynda saýrap ýadamaz.
Maňa öwüt berme,
düşünýän dogan;
sähelce zat zerur eken adama.

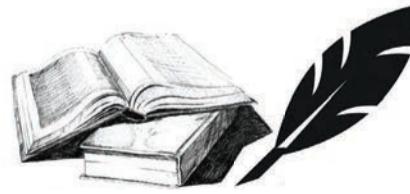
Bahar — ýüregimiň aramy

Bahar, bahar — ýüregimiň aramy,
Ýadadym men, uçursız kän garaşyp.
Sen geldiň-de, kalba kanagat berdiň,
Ýalaňaç baglaram tapdy ýaraşyk.

Ykbalymyz meňzeş ýazylan ýaly,
Meň bijäme düşüpsiň sen kartda.
Meniňem göbegim kesilen eken,
Çärýek asyr ozal onuný martda.

Men ýagty jahanda ýolagçy kibi,
Döken külüm, ýetmez munda gadaga.
Gül bolup, seň bile solmaga kaýyl,
Sallah başym bolsun saňa sadaga.

Bahar diýen gyza meňzeş baharym,
Bilýadim men senden göwnüm bitjegin.
Sen meniň uýammy, mähriban bahar,
Ýa ölseý yzymda goýup gitjegim!?

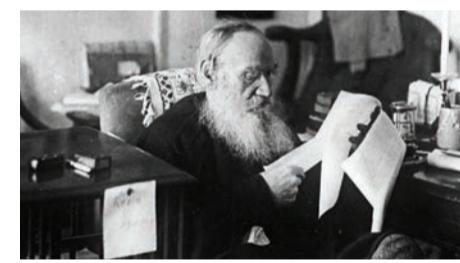
Adamyň kämilleşmek üçin töleyän in
uly öwezi – bu ýaşlykdyr.

Tom Stoppard

Habar ýazyp bilyän adam roman
ýazmagy hem oñarar.

Ernest Hemingueý

Ähli gowulyklaryň esasy pikirleriň
üstünde işlemekden ybaratdyr.

Lew Nikolaýeviç Tolstoý

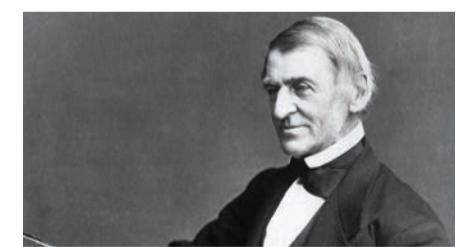
Pikirleriňizi tertibe salsaňz, dün-
yäniň başgaça göz bilen görseriňz.

Mahatma Gandhi

Owadan durmuş ajaýyp pikirlerden
başlanýar.

Benedikt Spinoza

Durmuşyzyň hili pikirlenişiniň
hiline baglydyr.

Emerson

Habarlar

br.com.tm

Peýdasy ýokarlandy

Germaniyanyň «Continental AG» kompaniyasy 2024-nji ýylda arassa peýdasyny 1 göterim ýokarlandyrdu. Hasabat döwründe kompaniyanyň arassa peýdasy 1,17 milliard amerikan dollaryna deň boldy. Onuň geçen ýyldaky girdejisi 39,7 milliard amerikan dollaryna ýetdi.

Kompaniyanyň «EBIT» girdejisi bolsa 7 göterim ösüp, 2,69 milliard amerikan dollaryna barabar boldy.

Häzirki wagtda kompaniyá 2025-nji ýylda 38 — 41 milliard amerikan dolları möçberinde girdeji gazanmaga garaşyár. Şeýle-de bolsa, soňky bir ýylda kompaniyanyň paýnamalaryň bahasy 5 göterim arzanlady.

Taýýarlan: Resul BERDÝÝEW, TDBGI-niň talyby.

Eksporty artýar

Su ýylyň geçen iki aýnda Hytaýnyň eksporty 2,3 göterim ösdi. Ýurt eksportdan görkezilen möhletde 540 milliard amerikan dolları möçberinde girdeji gazandy. Bu barada Hytaýni Döwlet gümrük gullugy harbar berýär. Şol bir wagtyň özünde döwlettiň importy 8,4 göterim peseldi. Import üçin edilen çykdayı bolsa 369,4 milliard amerikan dollaryna deň boldy.

Hytaýnyň eksporty Amerikanyň Birleşen Ştatylaryna 2,3, Ýaponiya 0,7 we Beýik Britaniya 1,5 göterim köpeldi.

2024-nji ýylda Hytaýnyň eksporty 5,9 göterim ýokarlanyp, ýurt eksportdan 3,58 trillion amerikan dolları möçberinde girdeji gazandy.

Taýýarlan: Aýmyrat MUHAMMETMYRADOW, Türkmenistanyň Döwlet migrasiýa gullugynyň harby gullukçysy, leýtenant.

Garaşylandan köp gazandy

MTC 2024-nji ýylyň dördünji çärýeginde girdejisini 13,8 göterim artdyryp, 191,2 milliard rubl gazandy diýip, kompaniyanyň resmi saýtynda habar berilýär. Kompaniyanyň «OIBDA» görkezisini hasabat döwründe 6,6 göterim ýokarlanyp, 60,4 milliard rubla deň boldy. Bu görkezijiler «Interfax» habarlar gullugynyň bilermenleriniň garaşmaýyndan has kän boldy.

Kompaniyanyň telefon satuwyndan 20,5 göterim we bank ulgamynadan 22,1 göterim girdeji gazandy. Aragatnaşyk ulgamyndan gazanylan girdeji bolsa 5,6 göterim ýokarlanyp, 121,4 milliard rubl boldy.

Ýeri gelende bellesek, «MTC» kompaniyasy 2024-nji ýylyň jemi boyunça 700 milliard rubl dan gowrak girdeji gazandy.

Taýýarlan: Güljahan HOJAÝEWA, Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylık universitetiniň mugallymy.

Soňky çäryékde Koreýa Respublikasynyň jemi içerki önuminiň ösüşi 0,1 göterim ýokarlandy.

Elektroulaglaryň satuwy artýar

Hytaýyň ýeňil ulaglar assosiasiýasynyň habar bermegine görä, ýurtta fewral aýynda 840 müň sany elektroulag satyldy. Bu bolsa öňki görkezijiden 82 göterim ýokarydyr. Şu

BYD «SAIC» (57 müň sany),

«Chery» (44 müň sany) we

«Changan» (38 müň sany)

kompaniyalary bar. «Tesla» kompaniyasy bolsa altyny orunda ýerleşip, onuň 30 müň sany elektroulag satyldy.

Taýýarlan: Ogulnázik MAMEDOWA, Daşoguz şäherindäki Beki Seýtakow adyndaky Mugallymyçylık mekdebiniň talyby.

Ýyl başlanyndan bari kompaniyanyň 318 müň golaý elektroulagy satyldy. Ikinji orna «Geely» kompaniyasy mynasyp boldy. Onuň 98 müň golaý elektroulagy geçdi. Bulardan başşa-da, öndebarjylaryň başlıgiga de «SAIC» (57 müň sany), «Chery» (44 müň sany) we «Changan» (38 müň sany) kompaniyalary bar. «Tesla» kompaniyasy bolsa altyny orunda ýerleşip, onuň 30 müň sany elektroulagy satyldy.

Taýýarlan: Ogulnázik MAMEDOWA, Daşoguz şäherindäki Beki Seýtakow adyndaky Mugallymyçylık mekdebiniň talyby.

Telewizorlaryň satuwy artýar

Counterpoint kompaniyasyň habar bermegine görä, 2024-nji ýylda dünýäde 230 milliondan köpräk telewizor satyldy. Bu

Samsung «TCL»

bolsa öňki görkezijiden 2 göterim ýokarydyr. Telewizor satmakda öndebarjylar «Samsung» kompaniyasy (16 göterim), «TCL»

kompaniyasy (14 göterim), «Hisense» kompaniyasy (12 göterim) we «LG» kompaniyasydyr (10 göterim). Beýleki kompaniyalaryň paýyna bolsa satylan telewizorlaryň 43 göterimi düşyäär.

Ýeri gelende bellesek, 2024-nji ýylyň soňky çärýeginde satylan telewizorlaryň sany 61 miliona barabar boldy.

Taýýarlan: Gülnara ATAÝEWA, Myrat Garryýew adyndaky

Türkmenistanyň Döwlet lukmançylık

uniwersitetiniň kazyýet lukmançyligyları we hukuk kafedrasynyň mugallymy.

«Canal+» maýa goýar

Transuz media kompaniyasy «Canal+» Fransiyanyň kinofilm önumçiligine 480 million ýe wro möçberinde maya goýjakdygyny mälim etdi. Kompaniya mayanyň 150 million ýewrosyny 2025-nji ýylda, 160 million ýewrosyny 2026-nji ýylda, 170 million ýewrosyny bolsa 2027-nji ýylda goýmagy meýilleşdirýär. Maýa goýumyň netijesinde kompaniya degişli teleýälymlar täze

kinofilm çykandan 6 aý soň, ony görkezmäge mümkünçilik gazanarlar. Ýeri gelende bellesek, «Canal+» media kompaniyasy 1984-nji ýylda esaslandyryldy. Media holdinge dünýäniň dürli ýürtlarynda tomaşa edilýän «Canal+ family», «Canal+ kids», «Canal+ CINEMA», «Canal+ SPORT», «Premiere», «Canal+ SERIES», «Canal+ ACTION» hem-de «Canal+ COMEDIE» teleýälymlary degişlidir.

Taýýarlan: Gurbandurdy AGALYKOW, Türkmen döwlet medeniyet institutynyň mugallymy.

18,5 tonna altyn satyn aldylar

World Gold Council» kompaniyasyň berýän maglumatlaryna görä, dünýäniň Merkezi banklary şu ýylyň yanwar aýynda öz altyn gollaryna 18,5 tonna altyn satyn aldylar.

Kompaniyanyň derňew işgäri Marissa Salim dünýäniň Merkezi banklarynyň görkezilen döwürde altyna islegleriniň pəselmändiginı belleýär.

Ýanwar aýynda altyn satyn almakda öndebara ryjy döwletler şularды: Özbegistan (8,1 tonna), Hytaý (5 tonna), Gazagstan (3,1 tonna), Polşa (3,1 tonna), Hindistan (2,8 tonna), Çehiýa (1,7 tonna) we Katar Döwleti (1,3 tonna).

Taýýarlan: Ýusup BABAKULOW, Döwletmämmet Azady adyndaky Türkmen milli dünýä dilleri institutynyň talyby.

Girdejisini artdyrýar

Adidas AG» kompaniyasy 2024-nji ýylda girdejisiniň we arassa peýdasynyň artandygyny mälim etdi hem-de 2025-nji ýyl üçin oňyn çaklamalar berdi.

Kompaniyanyň hasabatyna görä, onuň girdejisi geçen ýyl 11 göterim ýokarlanyp, 23,68 milliard ýewro barabar boldy. Arassa peýdasy bolsa 1,34 milliard ýewro çenli artdy.

«Adidas» markaly eginbaşlaryň satuwy 2024-nji ýylda Ýewropada 19, Hytaýda 10, Latyn Amerikada 28, Ýaponiýada we Koreýa Respublikasynda 10 göterim ösdi.

Soňky bir ýylde «Adidas» maýalaşdyrylmasy 28 göterim ösüp, 42,44 milliard ýewro deň boldy.

Taýýarlan: Jemalbibi NAZAROWA, Türkmenistanyň Döwlet migrasiýa gullugynyň harby gullukçysy, kapitan.

Горизонт

МЕЖДУНАРОДНЫЕ НОВОСТИ

ФАО назвало снижение экспорта пшеницы из РФ одной из причин роста мировых цен в феврале

Снижение экспорта пшеницы из РФ в этом сезоне (июль 2024 – июнь 2025 гг.) стало одной из причин роста цен на мировом рынке, который был зафиксирован в феврале, считают эксперты ФАО (продовольственная и сельскохозяйственная организация ООН).

Как сообщается в ежемесячном обзоре ФАО, индекс цен на зерновые в феврале по сравнению с январем вырос на 0,7%, но остался на 1,1% ниже уровня февраля 2024 года.

По сравнению с январем выросли экспортные цены на пшеницу, что обусловлено сокращением предложения на внутреннем рынке РФ. «Это привело к ограничению объемов экспорта и переходу к другим поставщикам, что стало дополнительным фактором роста мировых цен», – говорится в обзоре. – Еще одним фактором роста цен стала обеспокоенность в связи с неблагоприятными условиями для развития сельхозкультур в некоторых районах Европы, России и США».

По данным аналитического центра «Русагротранса», РФ в феврале экспортировала 1,9 млн тонн пшеницы (с учетом стран ЕАЭС), что стало минимальным показателем для этого месяца за последние пять лет. По прогнозу аналитиков, в марте экспорт, скорее всего, будет на уровне 1,5 – 1,7 млн тонн. Это самый низкий показатель с марта 2021 года (1,02 млн тонн).

В целом экспорт зерна в минувшем месяце, по данным Российского зернового союза, в феврале составил 2 млн 289 тыс. тонн, что в 2,4 раза меньше, чем за аналогичный месяц 2024 года.

Мировой рынок устройств в сфере безопасности достиг \$5,1 млрд в IV квартале

Глобальный рынок технических средств в сфере безопасности вырос на 1,5% в четвертом квартале 2024 года и достиг \$5,1 млрд, по данным исследовательской компании International Data Corporation (IDC).

Поставки таких устройств повысились на 2,7% в годовом выражении, до 1,2 млн единиц. «Аппаратные средства

безопасности остаются краеугольным камнем стратегий кибербезопасности, обеспечивая специализированную и эффективную защиту от постоянно возникающих угроз», – отметил специалист по исследованиям IDC Карло Давила.

По его словам, в гибридных подходах к обеспечению безопасности устройства дополняются средствами программного обеспечения, а также облачными решениями.

В регионе, охватывающем Европу, Ближний Восток и Африку, расходы на устройства в сфере безопасности в прошлом квартале выросли на 12,4%, тогда как в Азиатско – Тихоокеанском регионе рынок просел на 4,4%.

Ведущими поставщиками технических средств по обеспечению безопасности являются Fortinet Inc. с долей рынка 19% и Palo Alto Networks (18,7%). Тройку замыкает Cisco Systems Inc. (11,4%).

Число мультимиллионеров в мире выросло на 4,4% в 2024 году

Количество людей, состояние которых превышает \$10 млн, выросло на 4,4% в 2024 году и превысило 2,341 млн человек, говорится в ежегодном отчете Wealth Report компании Knight Frank.

При этом в Северной Америке число мультимиллионеров за минувший год увеличилось на 5,2%.

По данным Knight Frank, в США сейчас проживает почти 40% всех мультимиллионеров, вдвое больше, чем в Китае.

Количество физических лиц с состоянием свыше \$100 млн впервые в истории превысило 100 тыс., показывают результаты исследования Knight Frank.

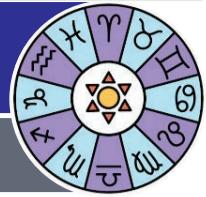
Тем временем число долларовых миллиардеров в прошлом году подскочило на 8%, согласно отчету Oxfam. За прошлый год в мире появилось 204 новых миллиардера.

На основе интернет-данных подготовила: **Мархи ХОДЖАМУРАДОВА**, студентка Туркменского национального института мировых языков им. Довлатмамеда Азади.

Финансовый гороскоп на неделю

с 10 по 16 марта 2025 года

Овен
21.03 –
19.04

Овнам стоит полагаться на силу самовнушения. Им необходимо настроить себя на успех и на исполнение желаний, чтобы это произошло в реальности. Можно смело совершать дорогостоящие приобретения, вкладывать деньги в новый бизнес, получение новых

знаний. Это очень благоприятный период для творческих Овнов, которые занимаются необычной работой. Самое главное, чтобы их работа им нравилась. Всем, кого чем-то не устраивает место труда, можно попробовать найти другое. Возможно, поступят интересные предложения.

Телец
20.04 –
20.05

Эта неделя хороша тем, что на ней ночные светила будут предельно спокойными и миролюбивыми. Тельцам нужно стать чуть-чуть позитивнее и оптимистичнее. Это поможет им стать успешнее в финансовом плане, потому что к ним начнут тянуться новые люди.

В хорошем настроении Тельцы смогут лучше управлять персоналом, допускать меньше досадных ошибок. Эта неделя обещает быть самой продуктивной для Тельцов любой профессии и любого возраста. Нужно лишь верить в себя и не бояться испытаний.

Близнецы
21.05 –
21.06

Это очень благоприятное время для Близнецов. Им не стоит забывать о том, что все в этом мире следует определенным законам, обойти которые порой невозможно. Например, чем чаще мы думаем о чем-то хорошем, тем чаще это происходит. В визуализа-

ции существует много разных лазеек, поэтому Близнецам стоит чаще думать о хорошем, чтобы их желания исполнялись намного чаще. На этой неделе финансовые желания начнут обретать форму. Например, смена работы, повышение зарплаты, победа над конкурентами.

Рак
22.06 –
22.07

Деньги любят позитивных людей, особенно сейчас – в начале весны. Сила позитивного мышления помогает притягивать желаемое. Она работает как денежный магнит, если этот оптимизм подкреплен трудолюбием и наличием амбициозных целей. Раки – довольно целе-

устремленные личности, поэтому сейчас их ожидают максимально благоприятные дни для повышения доходов. Можно также совершать дорогостоящие покупки, в том числе и через интернет. Это хорошее время, чтобы потребовать от должников возврата одолженных им средств.

Лев
23.07 –
22.08

Ульвов возможен небольшой творческий ступор на работе, поэтому у некоторых представителей этого знака испортится настроение. В таком состоянии работать будет еще тяжелее. Если вдруг у Львов что-то пойдет не так, им стоит оставаться на выбранном ранее

пути, окружать себя приятными людьми. Они наполнят Львов энергией и дадут им частичку веры в себя. В качестве отдыха лучше не выбирать бессмысленный шопинг. Астрологи советуют потратить немного денег на развлечения и встречи с друзьями в интересных местах.

Дева
23.08 –
22.09

Самый неприятный финансовый недруг для Дев на этой неделе – лень и апатия. Девам ничто не будет мешать зарабатывать больше, делать работу лучше. Нельзя даже выделить какого-то одного благоприятного дня – они все

будут удачными для работы. Даже на выходных энергия звезд и планет будет располагать к делам. Эксперты и астрологи советуют соглашаться на командировки и необычные задачи. Все должно получиться, так что не стоит бояться трудностей.

Весы
23.09 –
22.10

Увесов ожидается достаточно стабильное время, в которое финансовая удача будет почти все время рядом. Меркурий повысит шансы на повышение заработка, на успешные покупки и обретение правильного настроя. Больше всего будет везти Весам, ко-

торые заняты в сфере компьютерных технологий и науки. Эта неделя напрямую связана с открытиями. Можно покупать новые гаджеты, электронику. Деньги любят счет, так что нужно пересчитать все имеющиеся финансы и оценить текущее положение.

Скорпион
23.10 –
21.11

Энергетика Скорпионов может оказаться в середине недели в некой стагнации, но Меркурий поможет им увеличить запас сил и сохранить продуктивность на типичном уровне. Астрологи отмечают, что на выходных можно будет заняться по-

купкой новой одежды. Это благотворно отразится на уверенности Скорпионов и поможет при деловых переговорах. Эксперты рекомендуют обратить внимание на мелочи – в них вся соль. Также полезно будет полагаться на интуицию.

Стрелец
22.11 –
21.12

Эта неделя будет очень благоприятной для финансовой активности и работы. Если у Стрельцов сейчас черная полоса, избавиться от нее будет намного проще. Астрологи советуют им проявлять самостоятельность, меньше

полагаться на удачу и помочь со стороны. Все неурядицы должны уйти прочь, а финансовая сторона жизни – наладиться. Также эксперты рекомендуют поменьше уповать на волю случая, не брать деньги в долг.

Козерог
22.12 –
19.01

Указерогов на волне возможного финансового успеха могут появиться недоброжелатели, настроенные крайне серьезно. Именно поэтому астрологи рекомендуют работать почаше в одинокочку. В таком случае шансы на проблемы в финансовой сфере и целом в

жизни будут минимальны. Деньги пока лучше не тратить на что-то второстепенное. Козерогам нужно сфокусироваться на работе, заработках и обязанностях. Ими в кое-мом случае нельзя терять уважение со стороны начальства и коллег. Это чревато финансовыми потерями.

Водолей
20.01 –
18.02

Эта неделя будет очень яркой, запоминающейся и благоприятной в финансовой сфере. Деньги будут идти к Водолеям, но только в том случае, если они смогут избавиться от негативных мыслей. Пора перестать говорить себе «я не смогу», «у меня не получится». Все за-

висит лишь от приложенных усилий и энергетики. Уверенность в себе – это важнейшая составляющая денежного успеха. Без нее с 10 по 16 марта покорить новые высоты не получится. Отличным источником уверенности являются позитивные и успешные люди. С ними стоит общаться почаше.

Рыбы
19.02 –
20.03

УРыб наступает идеальное время для духовных практик. Можно направить воздействие этих практик на привлечение благополучия. Очень хорошо на энергетике и продуктивности будут сказываться физические упражне-

ния. Нужно заниматься спортом и больше ходить. Так у Рыб появится больше энергии, которую можно направить туда, куда им захочется. Это идеальное время для получения новых знаний и принятия важных денежных решений.

Üstünligiň taglymaty

br.com.tm

HIÇ HAÇAN YĘKE DOLANDYRMAŇ, şeýle-de zamanabap liderligiň beýleki düzgünleri

Keýt Ferrassi,
«Hiç haçan ýeke naharlanmaň» bestselleriniň awtory.

Terjime eden:
Seýitmyrat GELDİÝEW.

Bilelikde liderligiň täze kesgitlemelerini döredýän, oňa düybünden başgaça many berýän täze nesliň ähli ýasdaky liderlerine bagışlanýar.

(Başlangyj gazetiň geçen sanlarynda).

Üçünji düzgün Liderlik ygtyýarlygyny gazanyň

Düşbülik: bilelikde beýgelmek üçin açık bolmaly

Şdeş ýoldaşlaryň bilen bile ösüp näme gazanmak isleýän bolsaň, edil şol islegiň derejesinde-de açık gatnaşykda bolmaly. Eger biz öz toparymyza kimdir biriniň goşulmagyny isleýän bolsak, onda bu işe öňünden taýýarlyk görmegimiz lazым. Kynçlyksız iş-ä ýok, irde-giçde mesele ýüze çykaýanda-da, şahsy pikiriň morta ýaňzytmakdan, içki höjtlikden, egoizmden, ilkinji nobatda, özümüz saklanmaga borçludyrıys. Öz toparymyzyň ähli agzalarynyň tä şol

işe güýjüni sarp edeniňe degýär dijen düşünjä, umumy bähbidimize gözleri ýetýänçä, biz asla güýjümizi gaýgyrmaly däldiris.

Meniň Ken bilen ýakyn gatnaşyklary ýola goýşum ýaly, toparyň agzalary bilen bile işlemäge öňünden taýýarlykly bolmaly. Bile isleýän ýoldaşlarynyzyň işe sarp edilýän wagtyň, energiyanyň, serişdeleriň we bilimiň ýele sowrulmaýandygyna düşünmekleri wajyp. Bu umumy syýahata meýletin goşulmaga olaryň hemmesi döwtalap bolsun.

Bir maksada ymtylýan toparyň agzalaryny jemläp bilmek, olary şol işe höweslendirmek, aňyna ýetirip bilmek ukyby liderlerde göze ilmeýän, has doğrusu, ünsden düşürilen, gadyry bilinmeýän artykmaçlyk diýseňem dogry bolar. Nämne üçin? Sebäbi şeýle özgertleriň depgini eksponensial ýagdaýda ösýär, biziň birek-birege açık bolmagymyz, özgertmeleriň pikirini, hereketini kabul edişimiz juda haýal deprenýär.

Edara-kärhanalaryň esasy işgärleriniň taýýarlygy ýok ýagdaýynda-da

guramaçlyk özgerişligini geçirijek bolup azara galyşlaryny «Deloitte-de» işläp başlap gündümden häzirki güne čenli yüzlerce gezek görendirin. Eger adamlar diýyän tarapyňa hereket etmek, özgermek islemese, onda şol iş üçin edilýän harajatlardan, iş meýilnamasından ýa-da tehnologiyalarдан hiç hili netije, haýyr ýokdur. Özgertmeleri adamlar durmuşa geçirýär, emma olaryň özleri özgerişlige taýýar bolmasa, onda ol işden hiç hili ýütgesiklige garaşybam oturmaly däl.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

br.com.tm

Üstünligiň taglymaty

(Başlangyj gazetiň geçen sanlarynda).

Aňastyaňyň güýji

Pikirleriňizi özgertseňiz,
ykbalyňyz hem özgerer

Jozef Merfi

Terjime eden: Orazmyrat MYRADOW.

IKINJI BÖLÜM Aňyňyz nähili işleýär

Kütelisen huşuň gaýtadan dikeldilişi

Yetmiş bas ýaşyndaky bir garry aýalda gor-ka galanyp: «Huşum kütelýär, ýadym ýítýär» diňip gaýtalamañ edäheti bar eken. Hernä ol jaý wagtynda akylyna aýlanyp, bu jümleleri garşylyklayn hana gönükdirmegi başarypdyr we çaklamalara öz-özünü ynandyrmak arkaly şu sözleri gaýtalamaña başlapdyr: «Şu günden başlap ýadym durlanýar we huşum berkeyär. Özüm üçin zerur bolan zatlaryň ählisi islendik pursat, islendik ýagdaýda ýadymda bolar. Dö-rän täsirleriň hemmesi anyk hem berk ýadymda galar. Aýymda orun alan zatlaryň baryny islendik wagt ýadymda dikeldip bilerin. Nämäni ýadyma salasym gelse, bu hatyralar şobada akyl nazarymyň alnynda ör-boýuna galar, onsoň hemme zady jikme-jikligi bilen anyk ýadyma düşürüp bilerin. Meniň huşum günsaýyn berke-yär hem gowulaşýar, tizara ol ozalkysyndanam oňat hala ýeter». Bu sözler üç hepdäniň dowamynda gaýtalanandan soňra, huşunyň öرنi ýagdaýyna çenli dikenlenligine garry aýalyň özi hem haýran galypdyr.

Gaharjaňlyga, gyzmalyga hötde gelnişi

Gaharjaňlykdan, girriklikden, dargursaklykdan, umuman, häsiyetiniň agyrlygyndan nalaýan adamlaryň aglabasynyň çaklamalar arkaly öz-özünü ynandyrmak usulyna has uýgun kişiler bolýanlygyny durmuş tejribesi görkezýär. Çaklamalar arkaly öz-özünü ynandyrmak usulyny gün içinde üç-dört ýola, ýagny irden, günortan hem-de ýatmadan öň ulanmak bilen, olar ajaýyp netijeleri gazanypdyrlar. Olaryň ulanan jümleleri, takmynan, şeýleræk: «Indiden beýläk men özümi has giňgörümlü alyp bararyn, daş-töwerekimde bolup geçýän ýagdaýlary parahat halda kabul ederin we düşünmek bilen gararyn. Ýaşaýyň lezzetini duýmak, bagtyýarlyk we ruhubelentlik indi meniň aýym-akylym üçin adaty bolaýmaly halata örwrüler. Günsaýyn daş-töwerekdäkilere söýgi hem düşünmek bilen garamagy has oňat özleşdirýärin. Özümiň ýagşy taraplarymda ümstümi jemleyärin we olary oýun-degişmä eýleýärin. Ine, şeýle ýakymly keýpiçaglyk ruhy meniň üçin kadaly ýagdaýa örwlýär. Munuň üçin tuyş ýüregimden minnetdardyrym».

Çaklamalaryň ýagşy hem ýaman güýji

Getero-çaklamalar, ýagny keseden özge biri tarapyndan ýetirilýän täsirler barada hem durup geçeliň. Çaklamalaryň güýji hemise hem hemme ýerde ynsan durmuşynda ägirt uly rol oýnapdyr. Dünýäniň käbir künjeginde diniň agalygyny üpjün edýän-de hut şol güýcىdۇr.

Gapdaldan ýetirilýän çaklama-täsiri öz-özüne ýgityär etmek hem özüni terbiyelemek içinde ulanyp bolar (ol keseden gelse-de, hut size täsir edýär). Yöne ony aňyň işleýiş kada-kanunlaryndan bihabar kişilere erk etmek we olary dolandyrmak üçinem peýdalanyp bolar. Keseden ýetirilýän çaklama-täsirleriň ýagşy tarapy — ymgry uly ýagşylyk güýjini özünde jemleyän usulnama. Beýle täsirini ýaman tarapy bolsa harap hala salýy güýje eýedir, bu aňyň eýmen-diriji güýcilerinden biri bolup, şowsuzlyk, has-salyk, kösençlik hem betbagtlyk endiklerini we galyplaryny döredýär.

Şularyň birden-biri bilen ylalaşypmydyňyz?

Aglaba köpimiz çagalgygymzdan bari daşdan ýetirilýän ýaramaz täsirlerden ýetidik paýomyzy alandyrys. Heniz aňyň işleýiş ýörelgesinden baş çykarmansoň hem-de ýaramaz täsirleri in-kär etmegi oňarmansoň, özi aňlamazdan çaga bulary kabul edip alýar, şeýdibem bu ýaramaz täsirler onuň durmuşynda kök urýar-da, amala aşmaga başlaýar. Hemmämize tanyş bolan ýaramaz täsir ýetirýän düşümjeleriň birnäçesini mysal getireýin:

- «Başarmarsyň».
- «Hiç haçan hiç hili gazanan zadyň bolmaz».
- «Sen muňa miltem etme».
- «Barybir bitiren goşuň bolmaz».
- «Sen hiç zadyň alnyndan däl».
- «Bolmajak zada güýmenme».
- «Düýbünden ýalňyş hereket edýän».
- «Bar zat tanyşparazlyga bagly, zehiniň bilen alan galaň bolmaz».
- «Kyáamat golaýlap ýór öýdýän».
- «Synanyşybam oturma, barybir paşmaz».
- «Arrygyň gynamak nämä gerek, barybir ga-dyryň biljek ýók».
- «Güzeran aýlamak barha agyrlaşýar».
- «Durmuş — aýagyňa duşak, eliňe gandal salnan bendilik».
- «Söýgi — toslama, beýle zat bu dünýade ýók».
- «Ýeňerin öýtme, tamaň tala daňlan ýaly boláysyn».
- «Bahym tozarsyň».
- «Seresap bol, ýoňlarsyň».
- «Hiç kime ynanmak bolmaz».

Şeýle mysallaryň ýene ýüzlerçesini getirmek bolardy, ýone munuň düýp özenine eýyám düşünensiňiz.

Ulalanyňzdan soň, çaklamalar arkaly öz-özünü ynandyrmagyň ýagşylyga iñdeýji güýji bilen özüňizi ýaňadan kemala getirmeseňiz, ýetginjeklikde özleşdirilen düşümjelerdir

çaklamalaryň bary şahsy hem jemgyýetçilik durmuşyžda sizi hasratlara, betbagtlyga, şowsuzlyga iterýän endik galyplaryny süňün-nize ornaşdyrmak üçin gaýduwsyzlyk bilen hereket ederler. Çaklamalar arkaly öz-özüni ynandyrmak — ýaramaz söz täsirini ýagy ediji agyr ýüküni gerdeniňden taşlamagyň usuly, ýogsam, bu ýagdaý siziň durmuşyžy haraba çykarar, sizi ters ýola gönükdirer we pi-kirlenişin hem özüni duýsuň oňyn ülňülerini özleşdirmekde pâsgelçilik berer.

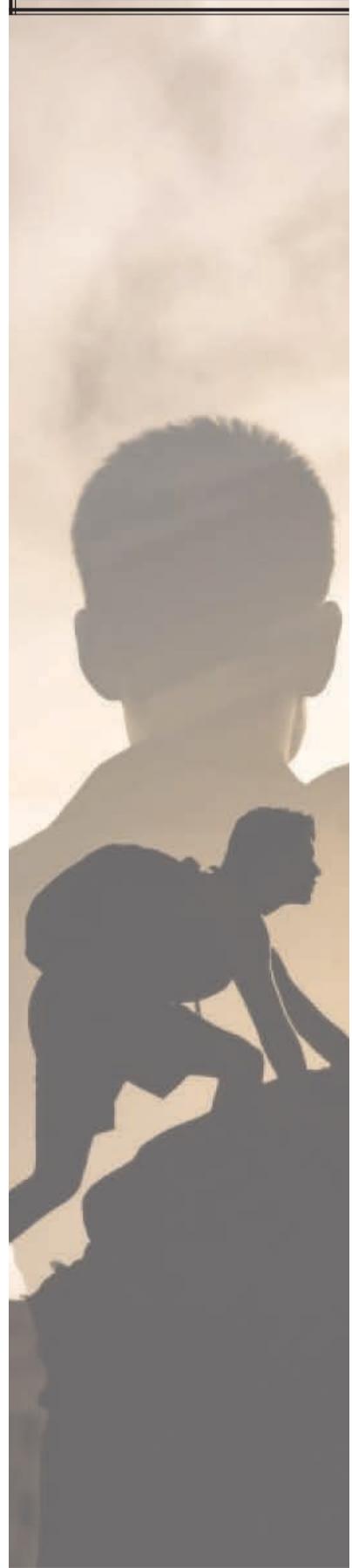
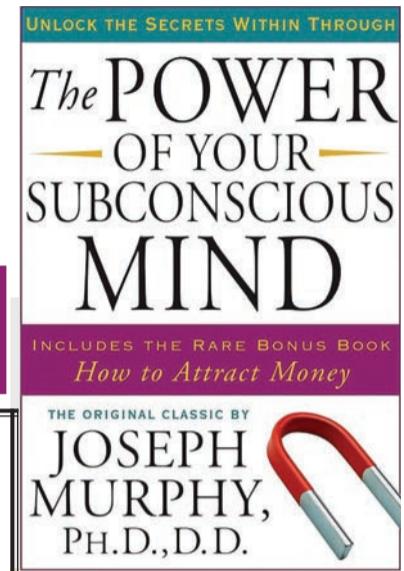
Ýaramaz täsirlere garsy em boljak emeller bardyr

Şeýleräk bir tejribe geçirip görüp. Islendik gün islendik gazeti alyň-da, onda ýazylanlara göz gezdirin — gorky, howsala, dowul, lapy-keçlik, abanyp gelýän apat tohumy taşlanan ýazga gabat gelersiňiz. Eger bu myş-myşlary, úýşendirýän pikirleri kabul etseňiz, bularyň ýaşaýşa bolan erkiniňizi gowşatmagy ähtimal-dyr. Aňastyaňa gönükdirilen oňyn çaklamalar arkaly öz-özüni ynandymagyň kömegine bil baglap, zelel beriji şeýle çaklamalara hötde gelmegiň mümkünligine akyl yetirmek bilen, siz harap hala salýan ideýalaryň islendigini-de inkär etmegi başarasrynyz, şonda olar size höküm edip bilmez.

Daş-töwerekden nähili ýaramaz täsirleriň gönükdirilýänligini elmydama gözegçilikde saklaň, bu düşүnjelere iňňän dykgatly boluň hem olary süzgüçden geçiriliň. Keseden hödürenlyn ýaramaz çaklamalaryň, zandyzya ýat bolan sözleriň täsirine düşmäge mejbür däldi-giňize düşünmegiňiz gerek. Çagalýkda, ýetgin-jeklikde her birimiz hem şeýle sözler zeraýly awunyp göründiris. Hyýalyňzda geçmiše na-zar aýlap görseňiz, gerdeniňize agram salýan bu ýüke ata-eneňiz, ýakyn-ýaranlarynyz, dost-ýar-larynyz hem mugallymlarynyz tarapyndan goşant goşulanlygyny aňarsynyz. Olardan eşiden sözleriňiň ählisini mazaly aňyňza aýlap görür, şeýle sözleriň köpüsi boýunuňza mejburlap dakylýan wagyz görnüşinde bolandyr. Bu çaklamalaryň maksat-matlaby sizi ygtýarsyz halda saklamakdan ýa-da ýüregiňize gorky gul-gulasyny salmakdan ybarat.

Mejbür edilip boýunuňza dakylýan şeýle çaklamalar çar ýandan abanyp gelýändir: öýde, işde, zawodda, klubda. Keseden gelýän ýat çaklamalaryň aglabasynyň maksadyny ony boýnuňza dakýanlara bähbitli bolar ýaly dere-jede pikirlenmäge, duýmaga we hereket etmäge mejburlamakdan ybaratdygyna düşünersiňiz.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Mahabat

br.com.tm

Wekilbazar söwda bazasy isleg bildirýän taraplara ýokary hilli polipropilen hatalary hödürleýär.

Wekilbazar söwda bazasynda dürli görnüşli çörek we çörek önümlerini, ýokary hilli polipropilen hatalary, tehniki kislorody öndürýän sehler hereket edýär. Kärhananyň 6 sany dükanynda azyk we azyk däl harytlar halka hödürlenilýär.

+993 558 61174

tm-wsb-mr@mail.ru

wsb.com.tm

Mary welaýatynyň Wekilbazar etrabynyň
S.A.Nyýazow şaýolunyň 12-nji kilometri
(Mary – Baýramaly ýolunyň ugry).

br.com.tm

The advertisement features a central green banner with the 'Ak Yaprak' logo at the top. Below it, a large white circle contains the text '«Ak ýaprak» hojalyk jemgyýeti'. To the left, a circular inset shows a box of juice cartons on a conveyor belt. Another circular inset shows a close-up of the juice cartons on the conveyor. At the bottom left, two workers in blue uniforms are standing near a conveyor belt. On the right side, there's a large image of juice cartons on a conveyor belt, and below it, a worker in a white lab coat and blue cap is operating a machine. A circular inset at the bottom center shows various juice carton flavors.

«Ak ýaprak» hojalyk jemgyýeti

«7 gün» haryt nyşanly pyrtykal, ülje, multfrukt-tropik, şet-daly, gara smorodina, pomidor, alma tagamly miwe şireleriniň onlarça, şeýle-de «Içäý» haryt nyşanly mohito, şetdaly, limon we beýleki dürli tagamly sowuk çäýalaryň birnäçe görnüşlerini amatly bahadan alyjylara hödürleyär.

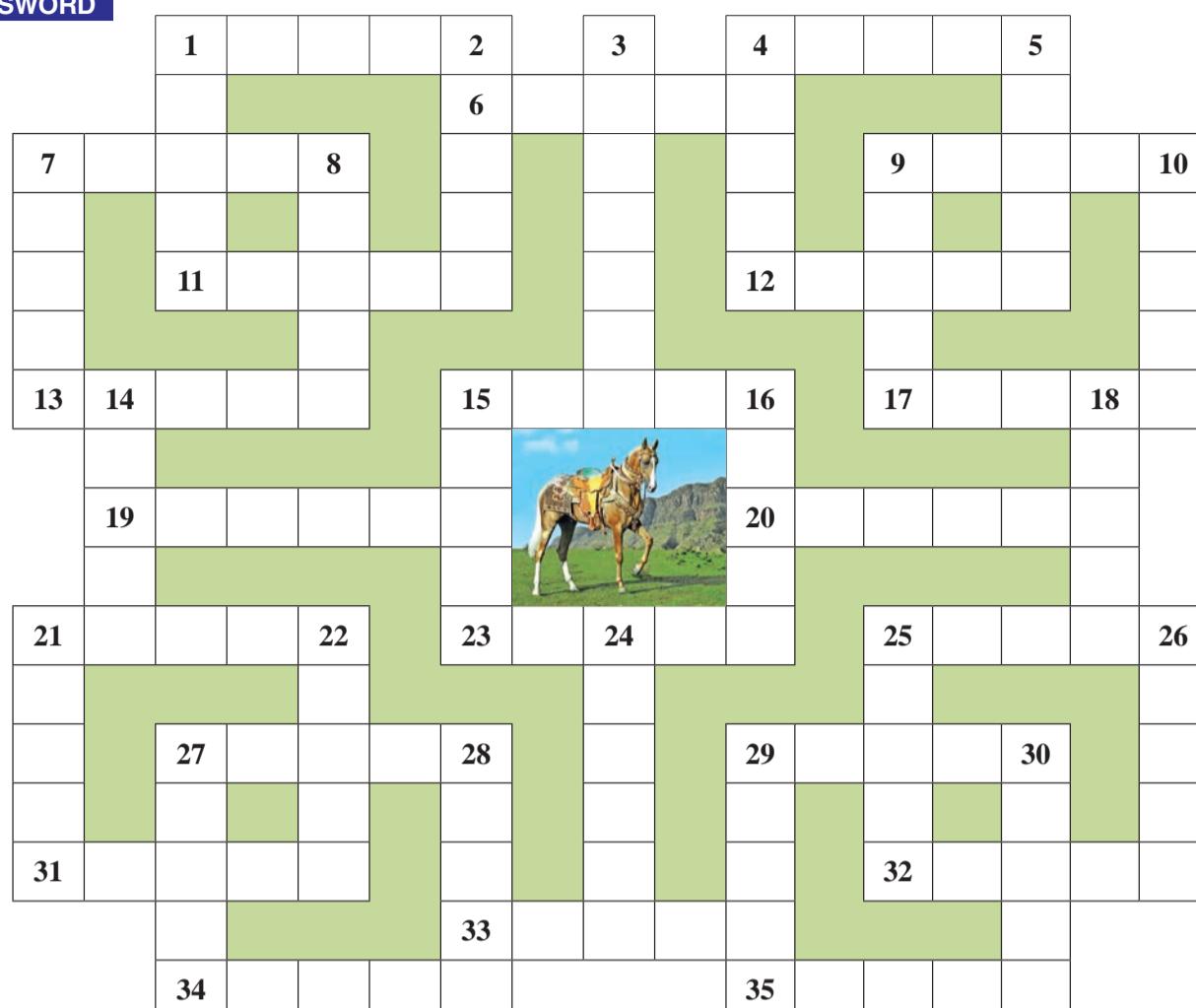
+993 12 21 66 07 / +993 12 32 27 33 / +993 65 63 21 05

Ahal welaýatynyň Bäherden etrabynyň Sünče obasynyň günbatar tarapy.

orders@akyaprak.tm

KROSSWORD

Sawallar

DIKLIGINE:

1. Adamlaryň we haywanlaryň garyn boşluğında ýerleşyń agzalarynyň biri. 2. Bakja ekin. 3. Aziýada bir çöl. 4. «Şasenem...» dessa-ny. 5. Türkmenleriň owsar taýpasyndan bolan şa. 7. Bugday, arpa ekinlerden alynyan hasyl.

KESELIGINE:

1. Şana. 4. Taze durmuşa çakan aýal maşgala. 6. Belli bir ugurda işleri amala aşyrmak üçin guralan gurama. 7. Çyzmak we ýazmak üçin içi grafiteden doldurylan taýajyk.

8. Sanlar bilen işlenýän matematiki aňlatma, gönükmek. 9. «... kimin çöllerde, // Ylýas kimin köllerde» (Magtymguly). 10. Türkmen aýlarynyň biri. 14. Haryt satylýan we satyn alynyan ýer. 15. Aziýada bir döwlet. 16. Mallaryň kelle-

9. Toýuň ýolbaççysy, beýemci bolýan adam. 11. Äht, wada. 12. Ata. 13. Esbap gural, enjam. 15. Yaý. 17. Gala, berkitme. 19. Akyň hem-de beden güýjini talap edyän iş, ýumuş. 20. Ga-

sine kelleki görünüşinde salyp, itmek, daňmak üçin ýüpdən edilen enjam. 18. Adamyň eneginiň aşak yüzü. 21. Dem alyş organy. 22. Kämil, yetișen. 24. Baştutan, ýolbaşçy. 25. Işlenip taýýarlanan pagta süütümi. 26. Gyz ady. 27. Göni

czyzgakda A we B iki nokadyň arasynda ýerleşip, şolary hem öz içine alýan nokatlaryň köplüğü. 28. Biriniň ýa-da bir zadyň suraty. 29. Birine goýulýan hormat, sylag. 30. Ulaglaryň tizligini kesgitlemek üçin enjam.

wunyň görünüsü. 21. Köplenç, suwda ýasaýan boýny we aýaklary gysga guş. 23. Ýaman atly, masgara. 25. Şygyr bilen ýazylan iri göwrümlü eser. 27. Gymmat bahaly metal. 29. Gym-

matbaha derili kiçirák haýwan. 31. Ýurdumyza çap edilýän bir gazet. 32. Oğlan ady. 33. Zaýa, harap. 34. Wagt, pursat. 35. Elektrik togunyň güýjiniň ölçeg birligi.

Düzen: Akyň DURDYÝEWA, Türkmen oba hojalyk institutynyň mugallymy.

Hormatly okyjylar!

«Biznes reklama» gazetiniň elektron görünüşine el telefonyňız arkaly «turkmenmetbugat.gov.tm» internet sahypasyndaky hem-de onuň «Türkmenmetbugat» mobil goşundysyndaky «Pudaklaýyn dolandyryş we beýleki edaralaryň garamagyndaky gazet-žurnallar» bukjasyň üsti bilen ýazylyp bilersiňiz. «Biznes reklama» gazetiniň elektron neşirine abuna ýazylmak bilen, şol bukjadaky ýurdumyzyň beýleki pudaklaýyn gazet-žurnallaryny hem okap bilersiňiz.

«MERW»

DÖWLET LOMAÝ-BÖLEK SÖWDA FIRMASY

Müşderilere söwda we jemgyýetçilik iýimiti hyzmatlarynyň giň görnüşlerini hödürleyär.

- *Jemgyýetçilik iýimitleri*
- *Azyk öňümleri*
- *Öý-hojalyk harytlary*
- *Senagat harytlary*
- *Komission söwda*

+993 522 7 16 42

